

JÓESTÉT!

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Calea Regale
Ferdinand 64-66. Automata-telefon: 20-61.
Törvényszéki lajstromozási szám: 44.
Reg. No. 896-1933. Trib. Cluj, Secția III.

Kiadótulajdonos:
„JÓESTÉT!” Ujságkiadóvállalat R-T.
Felelős szerkesztő és igazgató:
MAYER ANTAL

CLUJ, 1939. Szeptember 21. Csütörtök
VIII. évfolyam, 249. szám.

Anglia tárgyalásokat kezdett a semleges államokkal

Hitler danzigi beszéde — Hivatalosan cáfolják, hogy orosz csapatok támadást kezdtek volna a magyar határ ellen — Államtanács Párisban — Roosevelt beszéde mond a törvényhozás egyesített két háza előtt Kína változatlanul tovább harcol — A szovjet csapatok csak az ukránok és lehéroroszk-lakta területekig nyomulnak

Japán és az északamerikai Egyesült Államok viszonya

(DANZIG.) (DNB) Hitler vezér és kancellár tegnap délután Danzigban nagy beszédet mondott, amelyet az európai rádióleadók legnagyobb része közvetített.

„ŐS NÉMET TERÜLET”

— Ma először léptem erre a területre — kezdte meg beszédét Hitler kancellár — amely 500 évvel ezelőtt német volt már, még mielőtt az első fehér ember lábát Amerikában megvetette volna. Jellegzetességében, szokásaiban, erkölcsiben megtartotta német mivoltát egy évezreden keresztül és ezért nyugodtan el lehet mondani, hogy ősnémet terület. Az volt a legesztelenebb háború alatt is, amelynek végén azonban egy új államot teremtettek meg belőle a németiségtől való elszakítása folytán. Függetlenségükbe került ezzel a mesterségesen összeállított Lengyelországgal, amelynek függetlenségéért jó néhány német ezred vérzett el a világháború alatt.

EMLEKEZÉS PILSUDSZKY MARSALLRA

A következőkben a Führer vázolta Danzig helyzetét az új rendben és azt az állapotot, amit a korridor meghódítása jelentett, majd így folytatta:

— Uralomra kerülésünkkor igyekeztünk a helyzetet segíteni. Akkor olyan államférfi állott Lengyelország élén, akiben meg volt a belátás és a jószándék ahhoz, hogy igyekezzék a visszasszámot megszüntetni. Ez Pilsudszky marsall volt. Vele olyan megállapodást kötöttem, amely alkalmas volt a közeledés megteremtésére a két nép között. Halála után azonban minden megváltozott. Bizonyos külföldi körök Lengyelországot a fejlődő és újjáéledő Harmadik Birodalom ellen akarták felhasználni és ez sikerült is nekik, mert lassan kezdett a lengyel-német viszony türehtelenné válni. Nekünk kellett volna eltűnnünk, hogy egy nálunk kisebb nemzet állandóan bántalmazzon. Ekkor Danzig sorsa már teljesen tarthatatlanná vált.

VISSZAUTASÍTÁSOK

— A magam részéről mindent elkövettem ezekben a válságos napokban arra, hogy a kérdés békés megoldást nyerhessen. Magamhoz kérttem Lengyelország külügyminiszterét, aki azonban Berlin helyett Londonba utazott. Ettől a perctől kezdve egyre féktelenebbé vált a háborús uszítás és ennek következtében megkezdődött Lengyelországban élő németek kál-

váriája. Augusztus hónapban még hajlandó lettem volna elfogadható meg egyezésre. Akkor még Anglia is azt tanácsolta Varsónak, hogy igyekezzék közvetlen megbeszélések formájában rendezni függő ügyét a Harmadik Birodalommal, de a lengyelek újra visszautasítottak, sőt részleges mozgósítással feleltek. Ekkor lépett akcióba a Duce is, de amikor a demokráciák háborús pártja egyre erősebbé vált, London már nem akart visszalépni és két órási ultimátumot intézett hozzánk.

Berlin és Moszkva barátsága

— Mert kimondhatatlanul fáj neki az, hogy ami a demokráciáknak nem sikerült, az sikerült a nemzeti szocialista Németországnak, tudniillik a Berlin-Moszkva közötti viszony kifejlésére. Elismerem, hogy ez rendkívül fájdalmas lehet nekik, holott — tekintve eddigi állításait — ennek csak örülniök kellene. Most már végre biztosítékokat látnak oly irányban, hogy a Harmadik Birodalomnak nem kell Ukrajna, ami eddig állandó rémképként lebegett szemük előtt és attól sem kell félniük, hogy Berlin az Uralig terjeszti ki hatalmát. Most már láthatják, hogy a német kormányzatnak korlátozott céljai vannak, olyanok azonban, amelyeket el is fog érni, amint azt az utolsó 18 nap története igazolja.

NYUGALOM ÉS BÉKE KELETEN

— A német nemzet egyik célja, hogy nyugalmi helyzetet teremtsen a Keleten. Addig azonban, amíg a parázs állandóan izzott, ezt megtenni nem lehetett. Most elhamvadt a parázs.

VÁLASZ LONDONNAK

— A német nemzetet a nyugalmi helyzet kialakulását elősegítő törekvésében Anglia azzal kívánja korlátozni, hogy 3-5 éves háborúval fenyegetőzik. Erre azonban a következőket felelhetem: Először, mióta hatalomra kerültem, igyekeztem kibékülni volt ellenfeleimmel. Először Olaszországgal kerültünk a lehető legjobb viszonyba, azután Franciaország felé jelentettem ki, hogy a nyugati határokat véglegesen tekintem. Később Angliának is hangsúlyoztam, hogy nem akarok leszármolást és háborút. Másodszor mindent elkövettem, hogy a danzigi

„EGY NAGY NEMZETNEK NEM LEHET ULTIMÁTUMOT KÜLDENI”

— Londonban azonban egyről megfellekedtek. Arról ugyanis, hogy egy olyan nagy nemzetnek, mint a német, nem lehet ultimátumokat küldözgetni. Ezt a következmények is igazolják. Tizenhét nap alatt szertefoszlottak mindazok az álmok, amelyeket Berlin melletti csatákról és német vereségről szövögettek. E pillanatban végelehatatlan sorokban rojják az utat a foglyok a kijelölt internálótáborok felé. Katonák, akik bátran és hőiesen küzdöttek, tiszték, akik már kevésbé voltak alkalmasak nagy feladatok véghezvitelére, míg a legfelsőbb vezetés egyszerűen lehetetlenül gyenge volt. 300.000 fogoly katona, 2000 tiszt és néhányszáz tábornok és törzstiszt tanulta meg, hogy a német haderő nem az a gyenge, rosszul felszerelt társaság, mint aminőnek Londonból hitegették. Mindez becületes küzdelemben történt. A német haderő tagjai nem kegyetlenkedtek sebesült ellenfeleikkel, nem löttek le ejtőernyővel leereszkedő pilótákat, hanem csak a katonák ellen harcoltak. Az angol propagandagügyi minisztérium azonban mindennek az ellenkezőjét állítja és miért?

kérdést békésen megoldjam. Olyan ajánlatokat tettem, amelyekből arra is lehetett volna következtetni, hogy a gyengeség jele. Mindez hiába volt. Ezek után kijelenttem, hogy Lengyelországot a versaillesi formában nem fog feltámadni többé. Ezt garantálják a Harmadik Birodalom és Oroszország együttesen. És itt London feleslegesen állítja magát azzal, hogy Berlin és Moszkva között ellentétek fognak kitörni.

„BÜSZKE VAGYOK ARRA, HOGY ELLENEM VISELNEK HÁBORÚT”

— Angliában azt mondják, hogy nem a német nép, hanem a regime ellen viselnek háborút. Miután a kormányzat vezetője én vagyok, tehát én ellenem. Ha dicséremnek — szégyelleném, de büszke vagyok arra, hogy engem neveztek meg ellenségüként. Büszke vagyok erre elsősorban azért, mert itt tévedtek a legjobban. Ha ugyanis a német nép ellenem fordulna, ez éppen olyan lenne, mint a háborús uszítók, olyan meggondolatlan.

„FLVESSZÜK AZ ELDÖBÖTT KEZTYÜT”

— Három évvel fenyegetőznek, sőt még hosszabb idővel. Nos erre még azt is mondhatom, hogy sajnálom a francia katonákat, akik nem is tudják, hogy miért kell három évig vérezniük, de azt is hangsúlyozhatom, hogy a német nép ezt a szót: behódolás, sem három, sem öt, sem további évek alatt nem fogja ismerni. Most nem a Bethmann Hollwegek németiségével van dolguk az ellenségeknek, hanem a Nagy Frigyesével. Ez a nemzet felveszi az eldobott keztyűt és azokkal az eszközökkel harcol, aminővel ellen-

felel. Anglia azt hiszi, hogy a tengerei erővel nem lehet szembeszállani. Mos lehet, hogy nekünk is van olyan fogverük, amivel ők nem tudnak szembe szállani. A német nép tudja, miért harcol. King Hall ur eléggé felvilágosította, hogy milyen sors várna rá, ha nem küzdene.

KÖSZÖNET A NÉMET NÉPNEK

A továbbiak során a Führer köszönetet mondott a német népnek eddigi kitartásáért és azzal fejezi be beszédét, hogy Danzig sohasem fog többé elszakadni az anyaországtól.

LEON BLUM SZTALINRÓL

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a keddi reggel megjelenő francia lapok ismertette az orosz csapatoknak lengyelországi előnyomulását, megkísérlik annak a megállítását is, hogy Németország és a szovjet Unió milyen mértékben és milyen tekintetben dolgoznak közös egyetértésben. Az összes francia lapok a legmelegebb elismerés és dicséret hangján emlékeznek meg a lengyel hadsereg hősiességéről és a legszorosabban eltérő a szovjet eljárást. A lapok egyébként annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy tekintettel arra, miszerint az orosz hadsereg hatalmas létszámmal vonult be Lengyelország területére, ez a körülmény arra készteti Németországot, hogy a maga részéről nagy katonai erőket tartson készenlétben a keleti hadszíntéren. A Petit Parisien hangsúlyozza, hogy Varsó és Lemberg még mindig ellenállást fejtenek ki. A Le Matin azt írja, hogy az orosz szovjet hatalmas kérdőjelet vetett fel és hogy az orosz csapatok déli tevékenysége, azt a célt szolgálja, hogy elvágja a visszavonuló lengyel csapatok útját. Leon Blum a La Populaire című lapban azt írja, hogy Sztalin most azokkal dolgozik együtt akik ellenségei mindannak, amit a francia nép szeret, ellensége mindannak, amiben az emberiség hisz, mindannak, amiért az emberiség nagyrésze küzdött az emberi szabadságnak, a népek jogainak, a szocializmusnak és a békének.

OLASZ SAJTÓHANGOK

(RÓMA.) (Rador.) A keddi reggeli olasz lapok pontosan ismertetik az orosz csapatok lengyelországi előnyomulását és a részükről eddig elfoglalt lengyel területeket. Megírják azt is, hogy Breszt-Litovszkban találkoztak az orosz és a német csapatok, majd közlik azt a közös nyilatkozatot is, amelyet Németország és a Szovjetunió együttesen adtak ki a részükről Lengyelországban végrehajtandó tevékenységről és beszámolnak London rosszalló álláspontjáról is az eseményekkel kapcsolatosan, közölve egyben azt is, hogy Anglia a maga részéről szilárdan kitart korábbi elhatározása mellett, amely szerint maradéktalanul teljesíti kötelezettségét Lengyelországgal szemben. A háborút tehát a maga részéről a győzelmek befejezéséig folytatja. Az olasz lapok megemlékeznek arról is, hogy Franciaország egyelőre várakozó magatartást tanúsít a Szovjetunióval a háborúba való beavatkozásával kapcsolatosan. Végül az olasz lapok megemlékeznek Hitler vezér és kancellárnak a keddi

napon Danzigban felfüggetléséről és ott elmondott rádióbeszédéről is.

TROCKIJ VÉLEMÉNYE A SZOVJET BEAVATKOZÁSROL

(MOSZKVA.) (Rador.) A Moszkvában élő Trockijhoz, Sztalin halálát megelőzően kérdést intéztek, hogy mi a véleménye a szovjetunió lengyelországi közbelépéséről, amire a volt orosz népbiztos kijelentette, hogy a Kreml jelenlegi vezetőinek magatartása nemcsak Chamberlainnek és Daladiernek okozott súlyos csalódást, hanem a szovjetunió, sőt az egész világ munkás osztálya részére is. Trockij nyilatkozatához hozzátette, hogy a Kreml mai urainak eljárása Lengyelországgal szemben valószínűleg „büntény.”

JAPÁN ÉS AZ UNIO VISZONYA

(TOKIO.) (Rador.) A DNB német távirati iroda közli a következőket: A keddi japán lapok részletesen foglalkoznak Japán és az Északamerikai Egyesült Államok viszonyával és megállapítják, hogy hivatalos japán körök véleménye szerint ez a viszony egyáltalában nem ad okot semmiféle derültásra. A lapok hangsúlyozzák, hogy az Északamerikai Egyesült Államok ellenséges magatartást tanúsítanak Japánnal szemben, amit bizonyít az a tény, hogy Amerika nem akarja elismerni azt az új rendet, amelyet a Távolkeleten valószínűleg meg és továbbra is megkísérli azoknak a jogoknak és érdekeknek Kínába való megvédését, amelyek Kínára vonatkozó kilencetalemi egyezmény fektetett le. Az Északamerikai Egyesült Államok eddig határozottan tiltakoztak azon a címen, hogy az amerikai érdekeket Kínában megsértették. Az európai háború kitörése és az angol és francia érdekeknek a Távolkeleten történő legyengülése óta az Északamerikai Egyesült Államok olyan irányú tevékenységet folytattak Kínában, amely az eddigi elmentéket és surlódásokat csak fokozta Amerika és Japán között. Az Asahi Shimbun részletesen ismerteti az amerikai fegyverkezést Japán ellen és megállapítja, hogy Washingtonnak hatalmas hajóépítési munkatervet jogtalan és megengedhetetlen Japánnal szemben. A Kokumin Shimbun egész oldalon foglalkozik azokkal a gazdasági, politikai és katonai intézkedésekkel, amelyeket Amerika fogantatott Japánnal szemben. A lap felveti azt a kérdést, hogy amennyiben ezeket a háborus veszélyt jelentő intézkedéseket Amerika továbbra is folytatja, Japán a maga részéről kénytelen lesz szintén megfelelő intézkedéseket tenni életérdekeinek megvédésére.

ROOSEVELT VÁLASZA MOSCISKYNAK

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt elnök a következő választ nyújtotta át Lengyelországi amerikai nagykövetségnek Moszkvából köztársasági elnöknek a német csapatok részéről nyílt városok ellen elkövetett légitámadások miatt Roosevelthez intézett tiltakozó táviratára.

— Megkaptam az Ön táviratát, amelyben közölte, hogy a lengyel polgári lakosok ezreit ölték meg és sebesítették meg a német csapatoknak több olyan város és falu ellen történt bombázása során, amelyek nem voltak katonai tevékenység tárgyai. Remélem, hogy azoknak a válaszoknak a következtében, amelyeket a különböző hadviselő felektől kaptam folyó vi szeptember elsején kelt felhívásomra, hogy a világ ennek az új háborúnak a folyamán megkímélődik attól, hogy szemtanúja legyen nyílt városok és falvak bombázásának és az ártatlan és védtelen férfiak, asszonyok és gyermekek ezrei meggyilkolásának. Eppen ezért mélyen felháborítottak az Ön táviratában foglalt állítások és azok a jelentések is, amelyeket más forrásból kaptam még a mi lengyelországi hivatalos képviselőinktől is az ottani hadszínterekről.

Roosevelt elnök a válasz végén annak a reményének ad kifejezést, hogy a hadviselő ellenfelek megújítják és teljesítik korábbi megállapodásukat, amelynek értelmében a meg nem erősített városokat és központokat nem lehet légitámadások szenvedő tárgyává

tenni és hogy tiszteltben fogják tartani az erre vonatkozó korábbi megegyezést.

A FRANCIA FÖHADISZÁLLÁS JELENTÉSE

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás szeptember 19-én a következőket jelent: A Saar folyótól keletre levő környéken az éj folyamán az ellenség részleges támadást kísérelt meg. A támadást visszavertük.

VILNA AZ OROSZOK KEZÉN

(KAUNAS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a Vilna városában körülzárt lengyel csapatok ellenállása megtört és a szovjet csapatok teljesen birtokukba vették a várost.

NÉMET JELENTÉS A CURAGEOUSZ ELSÜLYESZTÉSÉRŐL

(RÓMA.) (Rador.) A Popolo di Róma a német főhadiszállásról érkezett következő jelentést közli a Curageous angol repülőanyahajó megtorpedozásával kapcsolatban: „Az a tengeralattjáró, amely elsüllyesztette az angol hajót, Wilhelmshafen környékén tartózkodott, amikor az éj folyamán jelentés érkezett, hogy hatalmas hajó körvonalai bontakoznak ki a tengeren és teljesen

elsüllyesztett lámpákkal közeledik a német partok felé. Megállapították, hogy a Curageous angol repülőanyahajó közeledik, amelyet számos torpedóromboló követett. A hajónak az volt a rendeltetése, hogy támogassa vagy a német hadikikötőt, vagy a Siegfried vonal ellen intézendő angol légitámadást. A német tengeralattjáró azonnal működésbe lépett és sikerült neki a Curageous és a kísérő hajók között 200 méter távolságra a tenger szintje fölé jönnie és öt torpedót lőni ki az ellenséges hajóra. Mind az öt találat volt. A német tengeralattjáró újlag azonnal a víz alá bukott és nyomtalanul eltűnt. Visszatért a legközelebbi állomáshelyére. Az angol repülőanyahajónak így módon történt elsüllyesztését hivatalosan megerősítette az angol admirális is és biztosra vehető, hogy a Curageous elsüllyesztésével együtt megsemmisült az az ötven repülőgép is, amely a hajón volt és amelyek közül öt, vagy hat gépnek sikerült csak fel szállania és elmenekülnie. A torpedótalálatok következtében az anyahajón keletkezett borzalmas robbanás ereje valószínűleg megölte a hajó egész személyzetét.”

Ujabb harcok Varsó körül

(BERLIN.) (Rador.) A DNB német távirati iroda a legfőbb német parancsnokság szeptember 19-éről kelteztetett következő jelentését közli: „A lengyel hadsereg teljesen körülvevett vagy elzárt maradék egységeinek szétszórása és lefegyverzése gyors ütemben folyik. A Bzura folyónál a harc befejezést nyert. Eddig 50.000 hadifoglyot ejtettünk és nagymennyiségű hadiszállomány jutott kezünkbe. A végleges eredmény azonban még nem volt megállapítható. Az a lengyel csapattörzsek, amely Lemberg-től északra ellenállást kísérelt meg, 11 ezer hadifoglyot juttatott kezünkbe. Lemberget felszólították, hogy adja meg magát. Varsó körül a harcok újlag megkezdődtek, miután a lengyel részről beígért lengyel parlament nem érkezett meg a német parancsnoksághoz. A lengyelek védik a várost és a városnak több mint egymillió lelket számláló lakosai abbahagyta minden más tevékenységet. A légi haderők csak néhány támadást hajtottak végre és általában nem volt szükség a légi haderő beavatkozására. A nyugati hadszíntéren Saarbrücken környékén csak kisebb járőrharc és gyenge tűzérségi tevékenység volt. Az ellenséges vonal több helyén megerősítő munkálatokat dolgoznak. Légiharc egyáltalában nem volt.”

A NÉMET HADSEREG ÉLELMEZÉSE

(LONDON.) (Rador.) A Times cikket közöl, amelyben ismerteti, hogy az ellenségeskedés megkezdése óta a jelen pillanatig hogyan történt a német hadsereg élelmezésének ellátása. Az erre vonatkozó műveletek közismertek az árak származási helyétől, illetve bera-

kásától kezdve. Az élelemmel való ellátás általában sok nehézséget okoz és súlyos anyagi áldozattal jár. Hogy a hadicsempészt megakadályozzák Anglia a tengeri utakon és a kikötők közelében szigorúan ellenőrzést léptetett életbe.

A STEFANI DICSERI A NÉMET HADSEREG TEVÉKENYSÉGÉT

(RÓMA.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda méltatja annak jelentőségét, hogy a lengyel hadszíntéren operáló német csapatok milyen gyorsasággal hajtották végre a hadműveleteket. A német haderők szeptember elején öt hadseregbe beosztottan kezdi meg tevékenységüket és pedig a keletporoszországi hadsereg 8 hadosztálya, a pomerániai hadsereg öt hadosztálya, a poznáni hadsereg 13 hadosztálya, a sziléziai hadsereg hat hadosztálya, a felsziléziai hadsereg pedig hat hadosztálya. Összesen tehát 40 hadosztály tevékenykedett.

AUSZTRÁLIA VÉDELME

(MELBOURNE.) (Rador.) Az ausztráliai Munkás Szövetség azzal a kérdéssel foglalkozott legutóbbi értekezletén: célszerű-e ausztráliai haderőt küldeni Európába? Ennek megállapítása után, hogy Ausztráliának elengedhetetlen kötelessége a német támadás ellen harcolni, a kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amelynek értelmében Ausztráliának önkéntesek toborzásával kell Angliát segítenie, saját területét megvédenie és Angliának élelmiszereket és elsőrendű szükségleti cikkeket kell küldenie. A huszezer főből álló önkéntes csapatnak, amelynek Ausztrália védelme lesz a feladata, — felét hétfőn már fegyverbe hívták.

„Amit Angliának tudomásul kell vennie”

(BERLIN.) (Rador.) A Völkischer Beobachter című lap, boncolgatva a Szovjetunió lengyelországi szándékait, a következőket írja: „Angliának tudomásul kell vennie, hogy új helyzet alakult. Meg kell várnunk azt, vajjon Anglia megérti-e, hogy milyen fontos és határozott ez az új változás? Az angol közvéleményt helytelenül és hibásan tájékoztatták Lengyelország ellenálló képességéről és félrevezették a lengyel hadsereg rendezett visszavonulásáról szóló jelentésekkel. Ugyanezt a taktikát lehetett megállapítani a Spanyolországban lefolyt polgárháborúval kapcsolatban, valamint a Japán és Kína konfliktusban is, amikor állandóan arra törekedtek, hogy az angol nép tisztánlátása elől elzárják a valódi helyzetet. Ez a helyzet és következménye annál súlyosabb, mert Lengyelország ki-mondottan az angol követelések áldozatává lett.”

A Berliner Lokal Anzeiger a következőket írja: „Angliának 18 napig ideje

tak szerint lehetséges azonban, hogy végleges döntés nem történik mindaddig, amíg Anglia ez ügyben nem nyilatkozik. Erre pedig ma délután kerül sor, amikor is Chamberlain miniszterelnök az alsóházban ismertetni fogja az új helyzetet.

AMERIKA NEM MARAD TÉTLENÜL

(WASHINGTON.) (United Press.) Cordell Hull államtitkár az orosz beavatkozással kapcsolatban kijelentette, hogy az USA kormánya nem nézheti tétlenül a fordulatot és ezért „egyelőre” megtiltotta, hogy az Egyesült Államok hajói orosz kikötőket látogassanak meg.

JAPÁN ÁLLÁSPONTJA

(RÓMA.) A Stefani hírszolgálati iroda közli, hogy Japán politikai köröknek véleménye szerint nem szükséges, hogy a mongol-mandzsú határcsúszások kiküszöbölésére szerződést egy orosz-japán megemlékezési szerződés kövessen, mert Tokió kívülről szemlélője kíván maradni az európai eseményeknek.

VELETLENÜL KÉT BOMBA ESETT ROMÁN TERÜLETRE

(BUCURESTI.) (Rador.) A lengyel területen levő Zalescic helység bombázásával kapcsolatban egy repülőgép, amelyről nem sikerült megállapítani, hogy melyik ország légihaderőjéhez tartozott, valószínűleg tévedésből, vagy műszaki hiba következtében két bombát ejtett le Cristatic romániai község határára. A két bomba felrobant és öt embert megölt. Azokból a körülményekből, amelyek mellett a bombák a repülőgépről leestek, nyilvánvalóvá válik, hogy nem ellenséges támadásról van az adott esetben szó.

ROEDER TENGERNAGY NYILATKOZATA

(BERLIN.) (Rador.) A DNB német távirati iroda a következőket jelenti: Roeder admirális, a német hadiflotta legfőbb parancsnoka nyilatkozatot adott az amszterdami „Handels Blad” című lapnak és többek között a következőket jelentette ki a tengeralattjárók háborújáról:

— A mi tengeralattjáróink szigorúan betartják a tengeri haditörvények rendelkezéseit. Felhatalmazásuk van azonban arra, hogy bármilyen eszközzel megtörjék a fegyveres ellenállást. Egeszen világos, hogy azok a hajók, amelyek résztvesznek a harcban, ellenséges, vagy hadihajók kíséretében haladnak a tengeren, kénytelenek elvieselni a kockázatot és nem panaszkodhatnak, ha a harc folyamán megsemmisülnek.

— Várhatjuk meg azt, hogy összetűzések keletkezzenek, mert Anglia az angol kereskedelmi hajókat is utastította arra, — éppen úgy, mint a világháborúban, — hogy használjanak fegyvert a tengeralattjárók ellen, ami ellenkezik a nemzetközi joggal. Ilyen esetben természetes, hogy a német tengeralattjárók is megfelelő megtorló intézkedéseket tesznek.

Arra a kérdésre, hogy mi a véleménye a háborus hadicsempésztől, a német tengerészeti főadmirális a következőket válaszolta:

— Németország arra törekszik, hogy a lehetőség szerint kimélje a semleges államok kereskedelmét, de Anglia magatartása miatt Németország is kénytelen volt, hogy nyilvánosságra hozza azt a jegyzéket, amely feltünteti a kimondott dugárakat, amelyeknek jellegét kibővítették és amelyek rendeltetését a semleges hajóknak elfogadható módon kell igazolniuk. Ennek az intézkedésnek a következtében a semleges államok egész gazdasági élete Anglia ellenőrzése alá került. Németországnak azonban az a meggyőződése, hogy a semleges államok világhelyzete jelenleg annyira hatalmas, hogy eredményesen tiltakozhatnak jogaik megsértése miatt. Ebben az esetben Németország nem kényszerülne arra, hogy ellenintézkedéseket fogantatson, olyan komoly jellegűeket, amelyek a semleges államokat is érintenék. Magától értetődik, hogy azok a német tengeri egységek, amelyek a kereskedelmi háborúban

tevékenykednek, fentartják maguknak azt a jogot, hogy megállítsák a semleges hajókat és ellenőrizzék rakományaik tartalmát és jellegét. Azok a tengeri aknák, amelyeket a Balti-tengeren helyeztek el, semmi más célt nem szolgálnak, mint csak azt, hogy megakadályozzák az ellenséges hadihajók tevékenységét. A semleges hajókat pedig külön légi szolgálat vezeti az aknáktól mentes víziutakra.

Az újságíró megkérdezte a német tengerészeti főadmirálist, hogy a modern tengeri háború technikája és taktikája sokban különbözik-e az 1914-18. évi világháborúban alkalmazott módszerektől.

Roeder admirális azt válaszolta, hogy az új tengeri harcászat megváltoztatása a tengerészeti technikai fejlődésnek és a légi haderők tevékenységének a következménye. Arra a kérdésre pedig, hogy mi a véleménye az orosz hadiflottáról, kijelentette, hogy a szovjet unió rendkívüli erőfeszítéssel dolgozik a tengerészete és tengerészeti repülőhadereje megerősítésén. Az orosz tengeralattjárókat pedig műszaki szempontból kifogástalanok és kitűnően megépítettek. Végül arra a kérdésre, hogy Németország alkalmazni fogja-e az óceánontúli szállításon a tengeralattjárókat, az admirális kijelentette, hogy Németország ebben a tekintetben független, mert véleménye szerint szükségtelen, hogy az elsőrendű szükségleti cikkek kereskedelmi forgalmának lebonyolításánál és a szállításon a tengeralattjárók tevékenységét igénybe vegye.

**„LEIRHATATLAN LELKE
SEDÉSEL...”**

(MOSZKVA.) (Rador.) A Tass orosz táviratiroda jelentése szerint Lengyel-Ukrajnában a fehér oroszok által lakott területen a bevonuló orosz csapatokat mindenütt leirhatatlan lelkesedéssel fogadják.

**A WINDSORI HERCEG
TANÁCSKOZÁSA**

(LONDON.) (Rador.) A windsori herceg tegnap látogatást tett a Foreign Officeban, ahol 45 percig tartózkodott fontos tanácskozás végett.

AMERIKA ÁLLÁSPONTJA

(WASHINGTON.) (Rador.) Roosevelt amerikai elnök kijelentette, hogy személyesen megy el a két törvényhozó ház ma délutáni egyesített ülésére és ő maga olvassa fel megnyitó beszédét, illetve az amerikai néphez intézendő üzenetét. Ebben leszögezi Amerika álláspontját a jelenlegi nemzetközi eseményekkel kapcsolatban.

**VISSZAVERTE NÉMET
TÁMADÁS**

(PÁRIS.) (Rador.) Hivatalos francia jelentés szeptember 19-én este a következőket mondja: „A Briestből keletre fekvő környéken megkísérelt helyi jellegű kisebb ellenséges támadást visszautasítottuk. Ugyanezen a környéken az ellenséges repülőraj kisebb tevékenységet fejtett ki.

**HIVATALOS MAGYAR
CÁFOLAT**

(BUDAPEST.) (Rador.) Hivatalos magyar helyről a leghatározottabban megcáfolják a Daily Telegraph angol lap római tudósítójának azt a jelentését, amely szerint az orosz haderők motorizált egységei támadást intéztek volna a magyar határ több pontja ellen.

**A COURAGENS MENE-
KÜLTJEI**

(LONDON.) (Rador.) Az angol tengerészeti admirális hivatalos jelentése szerint az öt torpedólovással elsüllyesztett Couragens nevű angol repülőgép anyahajón 80 tiszt és 1170 tengerész volt, akik közül 70 tisztet és 611 tengerészt tudtak megmenteni.

**FRANCO TÁMORNOK
ELHALASZTOTTA RÓMAI
UTJÁT**

(RÓMA.) (Rador.) A Stefani olasz távirati iroda a következő jelentést közli: Franco tábornok azt tervezte, hogy szeptember végén hivatalos látogatásra Olaszországba jön. Tekintettel azonban a nemzetközi eseményekre, a spanyol államfőnek az olasz nép részéről nagy lelkesedéssel és szeretettel

várt látogatását későbbre halasztották, az időpontot azonban még nem jelölték meg.

**ANGLIA ÉS A SEMLEGES
ÁLLAMOK ÉRDEKEI**

(LONDON.) (Rador.) A Reuter távirati iroda hivatalosan közli: Az angol kormány több semleges állam kormányával megkezdte a tárgyalásokat, hogy részükre a lehető legkisebbre csökkentsék azokat a surlódásokat, amelyek a háború természetes következményei. Az angol kormány részéről a semleges államokkal megkezdett tárgyalásokat a legbarátságosabb és legszívélyesebb légkörben folytatják és Anglia a maga részéről minden könynyítést hajlandó megadni a tengeri ellenőrzéssel kapcsolatosan, hogy a semleges államok szükségleteiket kielégíthessék a hajózási kereskedelem útján. Ezt a hivatalos nyilatkozatot válaszul adták arra a Németország részéről elhangzott vádra, mintha Anglia jegyzékét intézett volna a semleges államokhoz, amely jegyzéket viszont a német beállítás ultimátumnak

minősítette és mintha Anglia a német részről feltételezett, nyomást igyekezett volna gyakorolni a semleges államokra.

Az igazság ezzel szemben az — hangsúlyozza a Reuter távirati irodának hivatalos helyről kapott jelentése — hogy Anglia a maga részéről bármely pillanatban hajlandó a legbékésebb légkörben tárgyalni a semleges államokkal azok jogos igényeinek a tengeri hajózás kérdésével összefüggő kielégítésére.

KINA TOVÁBB HARCOL

(CSUNKING.) (Rador.) Csang-Kai-Sek marsall a nemzeti politikai kongresszuson bejelentette, hogy Kína a maga részéről végig harcolja a háborút, nem köt békét Japánnal és nem csatlakozik a bolsevistaellenes egyezményhez, hanem hűséggel kitart nemzetközi megállapodásai mellett. Bejelentette a marsall azt is, hogy Kína továbbra is olyan politikát fog folytatni, amely független lesz az európai háborútól.

URANIA MOZGO

RITZ FIVÉREK szenzációs vígjátéka

A munkanélküliek

SZENZÁCIÓS DUPLA MŰSOR!

Bűntény a ringben

Izgalmas kalandorfilm, főszerepben: PÉTER LORRE.

Angol vélemény Hitler beszédéről

(LONDON.) (Rador.) A Reuter távirati iroda jelentése szerint Hitler német vezér és kancellár Danzigban tegnap délután elmondott beszéde nem volt egyéb, mint a valótlanságok szokásos szövédéke és az igazságnak elferdítése, amely általánosságban jellemzi a vezér más erőfeszítéseit is. Az angol felfogás szerint Hitler beszédében a legujabb nemzetközi eseményeket hibásan adta vissza. Elcsavarta, elferdítette az eseményeket és a tényeket, hogy olyan színezetet adhasson Németország javára, mintha a lengyel támadás áldozata lett volna. Emellett, anélkül, hogy dicsérte volna az oroszokat, Hitler beszédének legérdekesebb része az volt, amelyben az orosz szovjetről emlékezett meg. A beszédben általában visszacsendül az, hogy Hitler gondosan tartózkodott attól, ne hogy olyan kifejezést használjon, amelyek bármilyen tekintetben támadó, vagy sértő lehetne a szovjet unióra. A beszédben utólag felcsillant az a nyilvánvaló kísérlet, hogy Franciaországot Angliától elválassza és megkísérelte utólag, hogy Franciaországot saját akarata ellen kalandba rántsa. Hitler kísérletet tett arra is, hogy a nyugati hatalmak huszába vágjon annak a látomásnak a feltűntetésével, mintha a nyugati hatalmak kényszerítették volna az emberséges németeket a háború kegyetlen eszközeinek használatára. A Reuter jelentése szerint általában Hitler egész beszéde zavaros volt, különösen az a része volt egyenesen rossz, amelyben Chamberlaint okozta a háború kitöréséért.

**MEDDIG NYOMULNAK AZ
OROSZOK**

(LONDON.) (Rador.) A Reuter távirati iroda jelentése szerint a német rádióállomások hivatalos jelentést adtak le, amely szerint a szovjet kormány biztosította Németországot arról, hogy a szovjet csapatok tevékenységüket, illetve előnyomulásukat csak a lengyel-ukrajnai és a fehér-oroszok által lakott területekig folytatják.

NÉMET HIVATALOS CÁFOLAT (BERLIN.) (Rador.) A DNB német távirati iroda jelentése szerint a lengyel propaganda körök azt a valótlant állítást terjesztették, mintha a német repülőgépek bombázták volna a román határ közelében levő Kutu falut, ahol a lengyel kormány több tagja és a lengyelországi diplomáciai kar több vezető személyisége tartózkodik. Ez a hír a maga teljes egészében valótlant és kitalált.

**SZIGORU INTÉZKEDÉSEK
A ZLOTYVAL VALÓ ÜZÉ-
KEDÉS ELLEN**

Bukarestből jelenti a Rador: A Romániába menekült lengyelek kérésére, hogy a náluk levő zloty életszükségleteik fedezése céljából a Román Nemzeti Bank vásárolja meg, a Banca Națională elhatározta, hogy a menekültektől személyenként legfeljebb 300 zloty vesz át 20 lejese árfolyamon. Más személyektől azonban a Román Nemzeti Bank nem veszi át a lengyel valutát. Szigorú intézkedés történt ezzel kapcsolatban, hogy minden üzérkedést kizárjanak és hogy egyesek a 20 lejese árfolyamon a menekültektől alacsonyabb értékben összevásárolt zloty adjanak el.

**SZOVJET CSAPATOK LEM-
BERG ELŐTT**

(ZÜRICH.) (Rador.) A német rádióállomások bejelentették, hogy a szovjet csapatok a német rádióállomások hivatalos jelentést adtak le, amely szerint a szovjet kormány biztosította Németországot arról, hogy a szovjet csapatok tevékenységüket, illetve előnyomulásukat csak a lengyel-ukrajnai és a fehér-oroszok által lakott területekig folytatják.

**SZOVJET CSAPATOK LEM-
BERG ELŐTT**

(ZÜRICH.) (Rador.) A német rádióállomások bejelentették, hogy a szov-

jet haderő előcsapatai elérték Lemberget.

**DROHOBYTZ A NÉMETEK
KEZÉN**

(BERLIN.) (Rador.) A német csapatok elfoglalták a Drohobytz környéki petróleumvidéket, amely nem szenvedett semmiféle károkat és rombolást. Az ezen a környéken az ellenállást megkísérlő gyalogezred, egy lovas- ezred és egy páncélos század átmene- kült a magyar határon.

**ROMÁNIÁBA ÉRKEZETT A
MOSZKVAI LENGYEL KÖVET**

(MOSZKVA.) (Rador.) Gruybovski, Lengyelország moszkvai nagykövete a követség egész személyzetével elutazott az orosz fővárosból. A DNB német távirati iroda úgy tudja, hogy a moszkvai lengyel nagykövet és kísérete Romániába utaztak.

**ELSÜLYESZTETTEK KÉT
ANGOL AKNAROMBOLÓT**

(LONDON.) (Rador.) Az angol tájékoztató minisztérium jelentése szerint az angol tengeri flottának két aknarobolóját, a Milton és az Alita nevűket elsüllyesztették. A két hajó személyzetét másik angol hajó megmentette.

**OSZTOZKODNAK A LENGYEL
TERÜLETEKEN**

(KAUNAS.) (Rador.) A Reuter távirati ügynökség jelentése szerint a német csapatok kivonulnak Bialisztokból, a Varsótól 180 kilométerre északkeletre fekvő városból és azt a Grodno tartományban előnyomuló szovjet csapatok szállják meg. Kaunaszban úgy tudják, hogy Breszlitovszk is a szovjet kezében marad. A német és orosz csapatok között jelenleg tárgyalások vannak folyamatban, hogy a két haderő közül melyik szállja meg Lemberget.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a magyar fővárosban 30 egyént tartóztattak le, köztük több politikus is rémhír terjesztés miatt.

(KAIRO.) (Dunaposta.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint Ali Maher pasa miniszterelnök rádióbeszédet intézett Egyiptom lakosságához, kérve, hogy tegyék félre a személyi ellentéteket és ellenségeskedéseket és a jelenlegi nemzetközi helyzetre való tekintettel valósítsák meg a teljes nemzeti egységet. Bejelentette a miniszterelnök azt is, hogy az egyiptomi parlamentet rendkívüli ülésre hívta össze.

(BUDAPEST.) (Dunaposta.) Hétfőn este rendkívüli minisztertanácsot tartottak, melyen az időszerű kérdéseket tárgyalták le.

(KOPPENHÁGA.) (Rador.) A Reuter távirati iroda ismerteti a Berlinske Tidende című lapnak azt a németországi táviratát, amely szerint Voroslov marsall, a szovjet haderő legfőbb parancsnoka átvette a Lengyelországban tevékenykedő orosz csapatok főparancsnokságát.

(RIGA.) (Rador.) Hivatalos jelentés szerint a keddi napig 500 lengyel menekült Lettország területére. Közöttük volt néhány tényleges katona is, akiket lefegyvereztek és internáltak. A polgári személyeket az ország belsejébe szállították és táborba helyezték el őket. Lettország területén eddig 83 lengyel repülőgép végzett kényszerleszállást, illetve menekült lett területre.

(PÁRIS.) (Rador.) A francia főhadiszállás kedden reggel kiadott jelentésével kapcsolatban a Havas távirati iroda azt közli, hogy azt a német támadást, amelyről a francia jelentés megemlékezik, éjjeli sötétségben hajtották végre. A német megmozdulás csak igen kevés francia erőt kényszerített megmozdulásra. Francia körökben az a feltevés, hogy a támadásnak csak taktikai jellege volt, minden komolyabb eredmény nélkül. A katonai megfigyelők megállapítása szerint az eddigi francia hadmozdulatoknak nem volt nagyobb szabású jellege és bár a francia csapatok a nyugati fronton a Vogézek és a Mosel környékén előnyomultak, ezeknek a mozdulatoknak nem volt döntő jellegük.

(BELGRÁD.) (Rador.) A jugoszláv hivatalos lap rendeletet közöl, amely teljes felhatalmazást ad a minisztertanácsnak. Másik Rador-jelentés a Stefani olasz távirati iroda értesítését közli, amely szerint Jugoszlávia kormányza állítólag elhatározta, hogy felveszi a diplomáciai kapcsolatot Szovjet-Oroszországgal.

(LONDON.) (Dunaposta.) Jól értesült angol politikai körökben úgy tudják, hogy Anglia nem üzen hadat a szovjet uniónak, hanem csak erőves hangu jegyzékben tiltakozik a szovjet csapatok lengyelországi bevonulása ellen.

Szigoru egészségügyi ellenőrzési szemlét tartottak a kolozsvári üzletekben, vendéglőkben és mészárszékekben

(CLUJ—KOLOZSVÁR.) Az egészségügyi hatóságok az állategészségügyi felügyelőség képviselőinek közbenjöttével a tegnapi napon számos kolozsvári élelmiszerüzletben, vendéglőben, és bodegában végzett ellenőrző szemlét. Az ellenőrzés során megállapítást nyert, hogy számos kereskedő, bodegatulajdonos és mészáros nem tartotta be az egészségügyi törvények rendelkezéseit. Különösen azoknak az üzleteknek egy részére, amelyek vágóhid környékén és a Mihai Viteazul-téren vannak. Megállapítást nyert az is, hogy a Dragalina-ucca és a Cipariu-
környéki üzlethelyiségek és má-

szárszékek egy része semmiféle tekintetben nem felel meg az egészségügyi törvény előírásainak és hogy ezek a helyiségek valóságos fészkei a fertőző betegségeknek. Ezekben a fogyasztási helyiségekben könnyű erkölcsű nők szolgálják ki a közönséget, olyan személyek, akik kivonják magukat a kötelező orvosi ellenőrzés és felügyelet alól. Az ellenőrzést végző közegek a súlyos kihágás és szabálytalanság megállapítása után több jegyzőkönyvet vettek fel és a kifogás alá eső üzletek tulajdonosai ellen megindították az eljárást.

P. E.
PAYENSAZ
ARANY
URAI

(12.)

Hildának egyáltalán nem volt szerencséje levelével. Hiába írta a legszelebb és legmelegebb hangon, hogy nem érti Heinz távolmaradását, éppen most, mikor régi vágyaik beteljesülése előtt állnak, sehogysem tudta szavával megnyerni a Harry tetszését.

— Unom már ezt a dolgot — morogja Harry a fogai között. — Miért kell intelligens nőnek külön magyarázni, hogy a láthatár kiszélesedett körülöttem, de ő nem nőtt együtt a konjunkturával. Ő továbbra is egyszerű, kedves kislány marad, boldogítson majd valami derék, jóra való kispolgárt, de Harry Seemann társadalmi helyzetének és vagyoni körülményeinek egyáltalán nem felel meg. Ha nem látja be magát, kénytelen lesz megmagyarázni neki. Szívvél és szentimentalizmussal nem lehet irányítani az életet.

Ebből a gondolatból kell energiát szivott magába a felkeléshez, talpraugrott és egyenesen a fürdőkádba tartott.

A langyos víz lemosta róla lágy ingadozások és töprengések utolsó nyugtalanságát is. Szilárd elszántsággal fogadta meg önmagának, hogy még ma szakít Hildával, visszavonhatatlanul. Tartozik ezzel a szilárdsággal és kegyetlenséggel a jövőjének. Hogy érhetne cél valaha, ha mindjárt a kezdet kezdetén kicsinyes megfontolások riadoznak benne?

Mihelyt az öltözködéssel elkészült, azonnal a telefonhoz sietett. Felhívta a bankot, amelyben Hilda, mint gépirónő dolgozott és nagyurhoz illő udvarias, de tartózkodó, hideg hangon jelentette be, hogy hat óra után a bank előtt fogja várni az autóján.

Egész napját vásárlások, tervezgetések, ajánlatok meghallgatása, elfogadása vagy visszautasítása foglalták el. Egyetlen egyszer sem jutott eszébe a szöke, friss leány, aki azelőtt évekig betöltötte lelkét, aki nélkül el sem tudta képzelni a boldogságot, éveken át és aki reménykedve, aggodva gondolt egész nap a találkozáshoz.

A bank kapuját fecsegő, siető fiatal emberek és lányok serege lepte el hat órakor. Versenyezve tülekedtek ki az utcára és néhány pillanat alatt jobbra-balra széledtek, hol párosan, hol magánosan... egyik szórakozása után sietve, a másik további köteleességek felé véve útját.

Fernhut Hilda megvárta, míg társnői elmennek. Azután igyekezett csak be az öltözőbe és a tükrök előtt hosszan, gondosan igazgatta hajfűrtjeit, felélenkítette kissé fáradt arcát, végighúzta a vörös sifet ajkán. Vizsgálva nézegette magát néhány pillanatig, míg végül úgy találta, hogy minden vonás rendezben van.

— Hogy a szemem ragyogóbban mosolyogjon — gondolta sóhajva — az kizárólag Heinz-től függ.
(Folytatása következik.)

Rádió

CSÜTÖRTÖK, szeptember 21.

Bucuresti. 7: Reggeli műsor. 12: Pontos időjelzés, vízállásjelentés. 12:03: Hangverseny. 13:40: Hangmezek. 14:10: Hírek. — 15:10: Időszéri közlemények. 19: Pontos időjelzés, időjárásjelentés, utána csevegés. 19:17: Hangverseny. 20: Felolvasás. 20:20: Dalok. 20:40: Hangverseny. 22: Hírek. 22:15: Hírek magyar nyelven. 22:30: Hírek. Utána táncmezek. 23: Hírek. — 23:30: Hangverseny. 23:45: Hírek.

Budapest I. 7:45: Torna, hangmezek, éntrend. 11: Hírek. 11:20: Felolvasások. — 13:10: Hangverseny. 13:40: Hírek. 14: Szalonzene. 15:30: Hírek. 17:15: Háztartási tanácsadó. 17:45: Hírek. 18:15: Jazz zene. 18:30: Hangmezek. 19: Cigányzene. 20: Előadás. 21:15: Operettfraszettek. 22:40: Hírek. 23: Zongoraverseny. 23:40: Hírek. — 24: Cigányzene. 1:05: Hírek.

TESTEDZÉS
Játékoskeretet jelölt ki a román szövetségi kapitány a magyarok ellen

(BUKAREST.) A román labdarugószövetség megkezdte előkészületeit az október 21-iki, illetve 22-iki román-magyar válogatott mérkőzésre. Virgil Economu dr. szövetségi kapitány tegnap este már összeállította játékoskeretét, amelyből a magyar B-válogatott elleni csapatot állítja össze. A keretben a következő játékosok kapnak helyet: Petrescu (Unirea Tricolor), Negrescu (Venus), Marianut (Tricolor CFRV), Oana, Sony Niculescu, Nacu (Ju-

ventus), Spielmann (NAC), Dumitrescu (Unirea Tricolor), Hodroaga (TMAC), Duce, Constantinescu, G. Popescu (Sportul Studentesc).

A keretben, amint a fenti névsorból kitűnik, csupán egyetlen kisebbbéli játékos kapott helyet.

A szövetségi kapitány még a hét folyamán kijelöli a nagy válogatott játékoskeretét is.

Öt ország nevezett a Balkán-államok athéni viadalára. Athénből jelentik: Az október 1-8 napján sorakerülő Balkán-játékokra a következő államok neveztek: Románia, Görögország, Jugoszlávia, Törökország és Albánia.

EUROPA-CSUCSOT JAVITOTT A SVÉD BJÖRNE BORG. Stockholm-ből jelentik: Björne Borg, a híres svéd úszó a 200 méteres hátúszás Európa-csúcsát 2 p 26.9 mp-re javította. A régi csúcsot a német Schlauch tartotta 2 p 29.8 mp-el.

Douda 15.40 méter! Prágából jelentik: Britumben bonyolították le a cseh-morva protektorátus első atlétikai bajnokságait. A bajnoki versenyek kimagasló eredményét Douda, a híres súlylökő érte el, aki súlyllyal 15.40 métert dobott. A többi eredmények közepesek: diszkoszvetés: 1. Vitek 46.40 m., 100 m.: 1. Madja 11.1 mp., 5000 m.: 1. Husek 15 p 34 mp, rudugrás: 1. Hlavam 350 cm., 800 m.: 1. Salil 1 p 56.2 mp

Kik vezetik a román NB vasárnapi mérkőzéseit? Bukarestből jelentik: A román labdarugószövetség bíróbizottsága a következő játékosvezetőket küldte ki a nemzeti bajnokság vasárnapi mérkőzéseire: Kolozsvár: Victoria-Venus: Jonescu Tope; Temesvár: TMAC-AMTE: Ceaureanu; Resicán: UDR-Rapid: Morar Teofil; Bukarest: Unirea Tricolor-Carpati: Piki Kroner; Galacon: Gloria CFR-Ripensia: Petre Vasile.

Követeli a budapesti rádió a magyar-német válogatott mérkőzést. Budapestből jelentik: A rádió igazgatósága a MLSZ-el egyetértően elhatározta, hogy műsorába iktatja a vasárnapi magyar-német válogatott labdarugómérkőzés második félidőjének közvetítését az FTC üldő-uti pályájáról.

Kolozsvárra szeptember 23-án érkezik meg a propagandaügyi minisztérium mozikaravánja

Az előadásokat szeptember 25-én délután 3 órakor az Unirel téren kezdik meg

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A propagandaügyi minisztérium mozikaravánjának Kolozsvárra való érkezésével kapcsolatosan Kolozsvár város polgármesteri hivatala 36.782-1939. szám alatt hirdetményt bocsátott ki, amely a következőket tartalmazza:

Polgárok! A folyó évi szeptember 23-án városunkban bemutatkozik az állami propagandaügyi minisztérium kulturális mozikaravánja.

Ennek a mozikaravánnak az a célja, hogy a lakosság minden rétege körében a filmek bemutatásával széleskörű kulturális-nevelő propagandát fejtsen ki, hogy támogassa az Országos mozgalmat, hogy bemutassa az ország természeti szépségeit, hogy fokozza a katonai érzést, ilyen tárgyú filmek bemutatásával, hogy megismertesse az ország ipari és gazdasági életét és hogy különböző oldalokról bemutassa a közönségnek az új állami intézmények és létesítések jótékony tevékenységét.

A mozikaraván részéről kitűzött célnak megfelelően és tekintettel arra, hogy a bemutatott filmeket az egész országban már százezer néző szemlélte meg, Kolozsvár kulturális lakói, akik mindenkor tökéletesen megértették és mindig támogatták a nagyarányú kezdeményezéseket, ez alkalommal is értekezni fogják a karaván vezetőjének munkáját, amelyet annak érdekében fejt ki, hogy maradéktalanul megvalósítsa a fentismertetett nemes célkitűzéseket.

Eppen ezért felhívjuk Kolozsvár törvényhatósági város polgárságának minden rétegét, hogy vegyen részt a mozikaraván fogadtatásánál, amely szeptember 23-án délután 6 órakor lesz a Mojtor-uton, a királyi helytartóság palotájával szemben és szemlélje meg azokat a kulturális előadásokat, amelyeket szeptember 25-én délután 5 órakor kezdnek meg az Unirel-téren, ahol a karaván állomásozni fog.

A hivatalos előadás szeptember hó 24-én este 9 órakor lesz, amelyen megjelennek az összes, különleges meghívóval meghívott személyek.

Az előadásokra a beléptidij személyenként 5 lej (kivéve az országöröket és a legénységi állományú katonaszemélyeket, akik 2 lej, illetve 1 lej beléptidiját fizetnek). A beléptidijakból összegyűlt összeget a hadsereg felszerelési alapja javára fordítják.

Az előadások időpontját naponta ki-függesztik a mozikaravánnál.

A mozikaraván Kolozsváron 25 napig fog tartózkodni és ezért kérjük a közönséget, hogy az előadások látogatásánál tartózkodjék a zsufoltságtól.

A vonatkozó hirdetményt dr. Bornemisa Sebastian Kolozsvár város polgármestere és dr. Pop Victor városi főjegyző írták alá.

Reuter jelenti:

(LISSZABON.) Az afrikai gyarmatokról visszatért Carmona elnök rádiószózatában ismertette tapasztalatait a portugál néppel és ugyanakkor felhívta őket a semlegesség elvének szigorú betartására.

(RIGA.) Libau közelében egy német repülő kényszerleszállást végzett. A lott hatóságok a gépet lefoglalták és pilótáját internálták.

(LA PAZ.) Bolivia államfeje Bernard Donavajast nevezte ki belügy és Carlos Cadreirát népeveléslügyi miniszterekké.

(DUBLIN.) A semlegesség álláspontjára helyezkedett ír kormány engedélyezte a dublini német állampolgárok hazatérését.

(MADRID.) Hivatalos jelentés szerint a Prado festményremekai kivétel nélkül visszakerültek Madridba.

(ALGER.) Egy olasz kereskedelmi hajó vitare ereszkedett repülőgépet talált, amelynek pilótája ájultan bevert ülésén. Kiderült, hogy a gép motorhiba következtében volt kénytelen leszállni és 5 napig hanykolódott a tengeren, amíg véletlenül rábukkantak. Az olasz hajó gondozás alá vette a pilótát, míg a repülőgépet bevontatta Algierba.

(OTTAVA.) A parlament 160 millió dollárt szavazott meg „előzetes” hadi kiadásokra.

(OTTAVA.) A kanadai kormányt muni-ció és közlekedési minisztériumokkal bővítették ki.

(BELGRÁD.) Sasákban kigyulladt egy petróleum és benzinkút. Az anyag kár, tekintve, hogy az egész telep legett, igen nagy.

(JERUZSÁLEM.) A brit kormányzóság a hadiflotta való tekintettel betiltott mindennemű kivételt.

(MILÁNÓ.) Catinában rövid egymásután 5 földlökést észleltek. A rengés nem volt erős, de a lakosság körében mégis nagy riadalom okozott.

(HELSINKI.) Mint a világháború idején egy most is Finnországon keresztül bonyolítják le Északkelet-Európa egész postáját. A finn postahivatalok ennek megfelelően kibővítették egész személyzeti állományukat.

(VENEZIA.) A vicenzai Santa Catharina templom eddig ismeretlen okokból fogva kigyulladt és legett. A kár igen nagy, mert elpusztultak a templom évszázados, nagyértékű kőszereit is.

(PORTSMOUTH.) Az elsüllyedt „Squalus” tengeralattjárót sikerült sekély vízbe vontatni, úgy hogy a 28 halott felszínre hozásának már nincs semmi akadály.

(BUDAPEST.) A legutóbb kiadott rendelet értelmében tilos minden politizálás nyilvános helyeken. Tegnap 28 embert tartóztattak le különböző kávéházakban, mert vétettek a rendelet ellen.

(DE HAAG.) Statisztikai kimutatás igazolja, hogy a német-holland és angol-holland kereskedelmi forgalom a háború kitörése óta állandó emelkedésben van.

(BERLIN.) A német közlekedésügyi minisztérium közölte, hogy a borra nem vetnek ki háborús adót. Erősen megadózzák azonban a likőröket és a 20 foknál erősebb szeszartalmu italokat.

(BASEL.) A városi tanács elrendelte 46 nyilvános gáz- és bombabiztos fedezék felépítését.

(MADRID.) A spanyol Kormány felhívást intézett a Franciaországban önként és emigrációban élő spanyolokhoz, hogy térjenek vissza hazájukba.

(GENOVA.) A hatóságok négy személyt tartóztattak le hamis hírek terjesztése miatt.

(JERUZSÁLEM.) A brit kormányzóság elrendelte a külföldi devizák beszedését. Ugyanakkor a Jewish Agency felszólította a zsidó lakosságot köz munkák vállalására az ipari termelés fokozása érdekében.

(KOPPENHAGA.) A kontremin spekulációk megakadályozására a törzse igazgatósága megállapította az értékpapírok legalsónyabb árfolyamát, amelyek alatt kitéseket eszközölni tilos.

(LONDON.) A statisztikai kimutatások szerint a közlekedési balesetek száma az esti elsötétítések miatt ugrás-szerűen emelkedik. Az utóbbi héten 30 halálos végű szerencsétlenség történt.

Jurisztika

() Az Erdélyi Kárpát Egyesület központi turista szakosztálya szeptember 24-én a következő kirándulásokat rendezi: Társasgép-kocsival Torda, Bonrév, Berkes-patak völgye, Torda város erdeje. Indulás vasárnap reggel 6 órakor a Főtérről. Jelentkezni lehet az egyesület Cluj, Str. Memorandului 2. sz. I. 23. sz. ajtó alatti helyiségében a hivatalos órák 11-13 és 18-20 alatt péntek estig. — Gyalog: Ssetn János kút, Dumbrava, Gorbo-forrás. Indulás vasárnap reggel fél 8 órakor az egyesület elől. Vendégeket szívesen lát az egyesület.

Nelven vagon síkpor ügye a kolozsvári tábla előtt

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) A vajdahunyadi székhellyel működő Talcum cég, amely síkpor kitermelésével és forgalombahozatásával foglalkozik, érdekes adó-kérdés központjába került. A Talcum ellen adóhátrálék miatt a kincstár végrehajtást vezetett, lefoglaltatott 70 vagon síkport és erre árverést tüzetett ki. Az árverés ellen a cég feleb. bezzással élt, amelynek a bíróság helyt is adott. Az illetékes adóhivatal főnöke azonban az árverést megtartotta, noha a felfüggesztő végzést az árverés előtt kézhez vette s ugyanilyen értelemben értesítést kapott a pénzügyigazgatóságtól is. Az árverésen egyedüli ajánlattevőként Ion Filotti bukaresti mérnök jelent meg, aki a 70 vagon síkport 80.000 lejese áron megvásárolta. Az adóhivatal főnöke az árverés eredményét azonnal ki is hirdette.

Ezt követően a bukaresti Mineralia Rt., amelynek igazgatóságában Ion Filotti is részt vesz, biztosítási végrehajtást vezetett az eladott árukészletre, azzal indokolva kérését, hogy Ion Filotti tartozik a Mineralia Rt.-nek.

A Talcum cég tulajdonosai az adóhivatali főnök ellen bűnvádi feljelentést tettek, melynek következtében a tisztviselőt egyhónapi börtönrre ítélték és ezt az ítéletet a kolozsvári tábla is jóváhagyta. Az adóhivatali főnök az ítélet ellen a semmitőszékhez folyamodott, amely közelebbről tárgyalja az ügyet.

A büntető eljárással egyidejűleg a Talcum igénypert adott be a Mineralia által vezetett végrehajtás ellen. Az igénypernek a dévai járásbírósa helyt is adott, a törvényszék azonban elutasította. A kolozsvári tábla a törvényszéki ítéletet feloldotta és új tárgyalásra utasította a dévai törvényszéket, amely most a Talcum igényperének helyt is adott. Az ügy most ismét a kolozsvári tábla elé került, amely közelebbről dönt a kérdésben. A Talcum többek között arra hivatkozik, hogy a pénzügyminisztérium megállapította, miszerint a cégnek nincs is adóhátráléka. A Talcum céget a kolozsvári tábla előtt dr. Spornic Titus kolozsvári ügyvéd képviseli.

Remélem, ismét egészséges leszek...

Zobay Kristóf, Cenei (jud. Timis-Torontal) a következő rendkívül érdekes tartalmu levelet küldi nekünk:

... értesitem Önöket, hogy az első üveg Gastro D. használása után évek sora óta kínzó gyomorgörcseim el-elmaradnak. Szíveskedjenek azonnal utánvéttel címemre még 3 üveg Gastro D.-t küldeni. Remélem, hogy e kura után ismét egészséges leszek. Köszönettel nagyon sokan gyógyultak meg és áldják Önöket kitűnő gyógyszerükért és még nagyon sokan vannak, akik még rendelni fognak, mert aki csak használja, az már rokonai, ismerősei között továbbajánlja. Én is kérem ezuttal, hogy alábbi ismerősöm címére: Schuld József, Cenei, ugyancsak 3 üveggel küldeni szíveskedjenek...

Hasonló hála és köszönőlevelek tömegesen bizonyítják, hogy a Gastro D. gyógyszer ma már a gyomorbetegek közkincsévé vált. Orvosok is ajánlják.

Gastro D. kapható gyógyszerárakban és drogériákban, vagy postán megrendelhető 135 lej utánvét mellett Császár E. gyógyszerárakban, Bucuresti, Calea Victoriei 124.

— Elgázolta a vonat a katonát. Bukarestből jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt a chitilai vasúti pályaudvaron. Murgu Vasile katonát, aki át akart haladni a vasúti síneken, elgázolta az 1060. számú személyvonat. A vonat kerekéi levágták a szerencsétlen ember jobb lábát, akit első segélynyújtás után beszállítottak a katonai kórházba. A hatóságok a súlyos szerencsétlenség ügyében megindították a vizsgálatot.

A VI. hadtest parancsnokságának 5. számú rendelete

Mi, Christea Vasilescu hadosztálytábornok, a 6. hadtest parancsnoka; hivatkozással a Monitorul Oficial 1938. február 11-én megjelent 34. számában közzölt 856. számú törvényrendeletre, amely ostromállapotot hirdet az ország egész területére; az általános biztonság és közrend érdekében elrendeljük:

I. SZAKASZ.

Szigorúan tilos a 6. hadtest alá tartozó ostromállapot körzetében:

1. Az állambiztonság és közrend érdekében az illetékes hatóságok által lepecsételt rádiókészülékek pecsétjeinek felszakítása és a készülék üzembe-állítása.

2. A hadsereg szükségleteinek kiegészítésére irányuló, bármilyen formában történő minden szabotázs.

3. Katonai, vagy polgári épületek, bármilyen természetű közérdeket szolgáló munkálatok lerajzolója, vagy lefényképezése, akár bűnös szándék híján is, a katonai hatóságok előzetes jóváhagyása nélkül.

4. Akár igaz, akár képzelt hírek terjesztése, kommentálása, katonai csapatok helyzetére, átcsoportosítására, vagy a katonai és polgári hatóságoknak katonai természetű rendelkezéseire vonatkozólag.

5. Tilos indoklás nélkül olyan helyen tartózkodni, vagy közlekedni, ahol csapatok tartózkodnak, vagy beszállásoltattak, vagy ahol raktárak, valamint bármilyen katonai rendeltetésű épületek vannak, vagy olyan helyen, ahova a katonai hatóságok megtiltották a behatolást.

Hasonlóképpen kihágást követnek el azok is, akik a fenti helyzetben találtnak katonai vonatokon, együtt utazva, vagy bármely más, a katonaság által használt közlekedési alkalmatosságon.

II. SZAKASZ.

A jelen rendelkezés áthágói a 6. hadtest katonai törvényszéke elé kerülnek és az 1938. február 11-iki 856. számú Magas törvényrendelet 5. szakasza alapján 1 hónaptól 2 évig terjedő fogházbüntetéssel és a II. Károly büntetőtörvénykönyv 25. szakaszában előírt járulékos büntetéssel sújtatnak.

III. SZAKASZ.

Jelen rendelkezés áthágásának megállapítására a rendőri és csendőri szervek, valamint a büntügyi rendőrség tisztjei hivatottak.

IV. SZAKASZ.

Az 1938. szeptember 24-én megjelent 2. számú és az 1939. szeptember 12-én megjelent 4. számú rendelkezések összes intézkedései érvényben maradnak.

V. SZAKASZ.

Jelen rendelkezés, a nyilvánosságra hozatal és ezen hadtestparancsnokság területén történő kifüggesztésekor életbelép.

Kiadott 1939. szeptember 13-án, a VI. hadtest parancsnokságán.

A VI. hadtest parancsnoka:

CHRISTEA VASILESCU,
hadosztálytábornok.

A VI. hadtest katonai ügyésze:

ALEXANDRU BARBU,
hadbíró-örnag.

Megjelent

„Kolozsvár város kalauza“

Dr. Tataru Coriolan királyi helytartó, dr. Bornemisa polgármester és Horvat Iosif rendőrkésztor dícsérő nyilatkozata a nélkülözhetetlen könyvről

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) 600 oldalas könyv hagyta el a sajtót „Ghidul Orasului Cluj” — „Kolozsvár város kalauza” cím alatt. Mint a cím is mutatja, ez a város kötet kalauza akar lenni mindazoknak, akiknek a mindennapi életben, foglalkozásukban, üzleti kapcsolataikban bármilyen címre szükségük van. A város hatóságainak, intézményeinek, céheinek, szervezeteinek, egyesületeinek összetétele, vezetőinek, munkatársainak pontos névsora és az összes azzal kapcsolatos tudnivalók foglaltatnak ebben a műben, amelyet Kolozsvár összes vezetői melegen méltatnak.

Tataru Coriolan professzor, Szamos-tartomány királyi helytartója, a könyv megjelenése alkalmából az alábbi méltató levelet intézte a Ghidul Orasului Cluj szerkesztőjéhez:

„Uram!

Az Ön műve, a Ghidul Orasului Cluj kellemes meglepetést szerzett számomra. Ezzel a csodálatos munkával, amely az Ön fáradozásainak eredménye, joggal büszkélkedhetik a mi Kolozsvárunk: egy szép és gazdag román tartománynak és fővárosának, amely eleven és kulturálisan irányító centruma és egy bensőséges nemzeti élet gyújtópontja is egyúttal.

A Ghidul Orasului Cluj-t átlapozva, azt a meggyőződést merítettem, hogy ez a munka valóban régen érzett hiányt pótol a mi állami intézményeink életében, iparunkban, kereskedelmünkben, de a magánosok életében is.

Ebben a meggyőződésben ajánlom a legmelegebben az összes hatóságoknak, ipari és kereskedelmi vállalatoknak, valamint magánosoknak is a Ghidul Orasului Cluj megszerzését és minél szélesebb körben való terjesztését.

Sánátate:

Dr. Tataru Coriolan.

Dr. Sebastian Bornemisa, Kolozsvár

Polgármestere, a következőket mondotta:

— Okos és életrevaló ötlet volt a kalauz kiadása. Városunk régen nélkülözi egy olyan című létezését, amely tájékoztatást nyújtson városunk társadalmának minden rétegéről. Ezt a szükségletet messzemenően elégti ki a Ghidul Orasului Cluj.

Dr. Horvat Iosif rendőrkésztor a következőket mondotta munkatársunknak:

— Ismerem a művet, jelen voltam elindulásánál és annak szerkesztőségét több ízben láttam el tanácsokkal. A könyv hatalmas cianyagot ölel fel. Kezdetben arról volt szó, hogy a könyvbe felvegyék a város összes lakóinak címét, de én tanácsoltam, hogy ezt ne tegyék. A régi bejelentési rendszer mellett ugyanis ez nem lehetett volna olyan tökéletes, mint amint az a használatosság megkíván és így csak bosszúságot szerezhetett volna. Az új bejelentési módszer mindenestre kiküszöbölte ezt az akadályt és egy legközelebbi alkalommal elkészítendő hasonló könyv ilyen értelmű kiegészítéséhez a rendőrség is segédkezhet nyújthat.

Egyébként a Ghidul Orasului Cluj magának a rendőrségnek is könnyebbé teszi a munkát. Bejelentő hivatalunkat gyakran keresik fel címek után érdeklődők, akik tisztviselőinket feltartják. A könyv ettől a munkától tehermentesít bennünket. Vonatkozik ez például a forgalmi szabályokra és jelekre, a fegyvertartási és viselési, utlevél és más iratok megszerzésénél szükséges eljárások ismertetésére is. Még csak annyit, hogy minden nagyobb város nélkülözhetetlen szükségessége egy ilyen című. Ezért járultam hozzá tanácsaimmal a mű megjelenéséhez.

Szamos-tartományban október elsején kezdődik a jegyzői tanfolyam

(CLUJ-KOLOZSVÁR.) Szamos-tartomány királyi helytartóságánál a folyó évi október elsején megkezdődik a jegyzők tanfolyama, amely az 1940. évi július 1-ig tart. Azok, akik a jegyzői tanfolyam hallgatói akarnak lenni, szeptember 26-ig nyújtsák be szabályszerűen felbélyegzett kérésüket a királyi helytartósághoz. A kérésekhez csatolni kell a születési anyakönyvi kivonatot, amely igazolja, hogy a folyamodó 18—30 év közötti, az illetékes lakóhely polgármesteri hivatala, illetve községi előjárósága részéről kiállított bizonyítványt, amely szerint a folyamodó társadalmi magatartása ellen semmi kifogás nem merült fel és végül azt az iskolai bizonyítványt, amely igazolja a liceum, vagy a nemzetnevelésügyi minisztérium részéről azzal egyenjogúnak elismert iskola sikeres elvégzését.

Milyen tanszékek fűresednek meg a medgyesi repülés-műszaki iskolában

(BUCURESTI.) A légügyi és tengerészeti minisztérium közlése szerint a medgyesi repülőtechnikai intézetben megűresedtek a következő költségvetésben beállított tanszékek:

A román nyelv, a francia nyelv, a történelem és a kiegészítő földrajz, a fizika, a kémia, a geometriai és ipari rajz tanszéke. A repülésügyi műszaki iskola tulajdonképpen ipari liceum, amely hét osztályos és tananyaga hasonló a nemzetnevelésügyi minisztérium ipari liceumainak tananyagával. A pályázóknak legalább a fenti tantárgyakban licentia oklevéllel kell rendelkezniük és igazolnia azt, hogy a pedagógiai szemináriumot elvégezték. A pályázati kérések a légügyi és tengerészeti minisztérium repülésügyi iskolájához nyújtandók be, Bukarestben, a Strada Sevastopol 6. szám alá. A pályázati kérésekhez csatolni kell a születési bizonyítványt, a keresztlevelet, az állampolgársági bizonyítványt, a licentia oklevelet, a pedagógiai szeminárium elvégzéséről szóló bizonyítványt, a minőségi oklevelet, az erkölcsi bizonyítványt és rövid életrajzi leírást.

A romániai posta és távírda vezérigazgatóságának hírdetménye a légügyi forgalomról

(BUCURESTI.) A romániai posta és távírda vezérigazgatósága közölte, hogy a nemzetközi eseményekre való tekintettel a Francia Repülő-társaság felfüggesztette a légi forgalmat a Bukarest—Páris közötti 221. számú légvonalon. A repülőpostával küldendő leveleket, amelyeket nyugatra és északra kívánnak továbbítani és amelyek eddig a fentemlített vonalon szállítottak, a jövőben a Bukarest—Belgrád—Vence—Milánó közötti 560—425. számú légvonalon fogják szállítani a LARES és az ALA LITTORIA légi vagy szárazföldi közlekedési eszközzel szállítják tovább.

A magyarországi, csehországi, morvaországi és szlovákiai rendeltetési leveleket és csomagokat — éppen úgy, mint eddig — a Bukarest—Budapest közötti 1370. számú légvonalon fogják szállítani, Budapestről pedig tovább szárazföldi közlekedési eszközzel. A jugoszláviai és olaszországi rendeltetési leveleket és csomagokat ugyancsak az 560—425. számú repülővonalon Bukarest—Belgrád—Vence—Milánó vonalon fogják szállítani, míg a törökországi rendeltetéseket a 2100. számú Bukarest—Istanbul vonalon. A többi országok részére egyelőre nem vesznek fel repülőpostára küldeményeket. Belföldi forgalomban repülőpostára csomagok — éppen úgy változatlanul feladhatók, mint eddig.

Apróhirdetések

ADÁS-VÉTEL

ARANYFOGAKAT, ékszereket, (akár tört állapotban), gyémánt és brilliáns köveket állandóan veszünk. Casa Orologerie, Cluj, Piața Mihai Viteazul 11. szám. (2684)

INGYEN nem, de hihetetlenül olcsón vásárolhat finom férfiruha és kabát szöveteket, készfelneműt, kötöttáru, maradékokat Finkelsteinnál. Str. Stroescu 3. udvarban, Urania mozi hátmögött. (2678)

LEGMODERNEBB mély és sport gyermekkoskik gyári árban, javításokat vállalunk. Str. Fabrica de Zahăr 47. Telefon: 19-03. (4370)

ZONGORA bécsi gyártmányu, teljesen jókarban és Chován-iskolák stb. eladó. Str. Florilor 13. (4174)

600 lej egy férfi strapa öltönyre való szövet. Sámuel, Str. Măloasă 19. (4326)

ŐCSKA cinket minden alakban 10 kiló gramon felüli mennyiségben állandóan veszünk. Triumf S. A. Cal. Dorobanților 118. (hátsó udvarban). (3849)

ELADÓ deszkakerítés jó állapotban. Str. Gen. Poetas 19. (4180)

9000 lejtől modern diófalók, kombinált szekrények, rőkamiekt, lakácsok szobák és 6500 lejtől diófaszínű háló szőnyegek eladók. Cal. Victoriei 25. asztalosnál. (4271)

MODERN lakácsok szobák 4 és 5 ágú csillár legmodernebb eladó. Cal. Victoriei 23. ajtó 4. (4272)

PRIMA kivitelű modern új hálók, ebédlők és kombinált szobák redukált árban sürgősen eladók. Műasztalos, Str. Moldovei 17. (4285)

KOVÁCSMŰHELY betegség miatt eladó. Str. Nicolae Român 1. (4301)

VADONATUJ ezüsttróka eladó. Str. V. Alexandri 10. (4303)

ELADÓ modern diófalók. Megtekinthető délelőtt 9-11-ig. Brummer, Str. Basarabia 1. II. em. (4304)

VESEK, eladók mindenféle használt butort, szőnyegek, matrácok. Str. Dogarilor 3. Szabó. (4309)

URAK! Férfifelnemű nagy választékban, készen és mérték után féláron kapható. Cal. Decebal 10. (4321)

ŐCSKARUHÁKAT, télikabátokat, fel emelt árban vesznek olcsón eladók. Str. Memorandului 4. Kapu alatt. (4307)

JÓÁLLAPOTBAN levő Dániel kályhák ablakok, tömör és üveges ajtók eladók. Str. Balta 9. (4334)

OVÁL asztal „Biedermayer” eladó. Str. Regina Maria 14., udvarban. (4343)

ELADÓ: rövid, keresztúros, valódi „Börzendorfer” zongora, Thonet tükör-szekrények, íróasztal, szalagírtató. Str. Regina Maria 29. Sternbergnél. (4345)

ELADÓ jókarban levő íróasztal. Str. Iuliu Maniu 30. sz. (4346)

JÓKARBAN levő cserépkályha olcsón eladó. Str. Marinescu 50. (4347)

JÓKARBAN levő gyermekkoskics eladó. Str. Cicio Pop 161. (4350)

ŐCSKARUHÁKAT vesznek és nagy választékban eladók, megyék házház is. Grünfeld, Piața Unirii 18. (4357)

ELADÓ apró krumplics mázsája 150 lej, házhoz szállítva. Pálffy, Cal. Regele Ferdinand 70. (4368)

KERESEK megvételre jókarban levő gyermekkoskics. Ajánlatokat „Gyermekkoscsi” jellegre a kiadóba. (4371)

WERTHEIM kassza eladó. Cal. Reg. Ferdinand 120. Telefon: 2427. (4378)

DIÓFAHÁLOK, garderohek, asztalok, székek, szőnyegek, mindenféle butorok eladók. Bizományt, beraktározást vállalunk. Használt butort vesznek. Str. Gen. Poetas 15. (4383)

TOPOLYA hálók, mindenféle butorok eladók. Használt butort vesznek. Cal. Decebal 3. (4419)

JÓKARBAN levő gyermek koskics sportkoscsi eladó. Weiner, Str. Goldis 8. (4416)

EGY prima 14. Stiria harisnya, kesztyű kötőgép sürgősen eladó. Cim a kiadóba. (4414)

MODERN konyhaberendezés, valódi új szőnyegbunda, szépen éneklő kamárk nagyon olcsón eladók. Cal. Reg. Maria 24. asztalosműhely. (4385)

ÜKES literes üveg 4.50-ben eladó. Coloniata Fischer, Cal. Reg. Ferdinand 28-a. (4408)

KÉTRÖLLŐS kirakat olcsón eladó. Comisio P. Unirii 9. (4413)

OLCSÓ gomb-vásár a D'Or parfümeriában. (4386)

PRIMA tűzifa olcsón megrendelhető Primaria trafikban. (4391)

JÓKARBAN levő gyermekkoskics eladó. (4406)

INGATLAN

ELADÓ házastelek nagy kerttel, építkezési anyaggal. Str. Plugariilor 68. (4107)

ELADÓ házak a Strada Romulus utcában kifogástalan állapotban levő sarokház eladó 420.000 lejért, több lakással és 3 üzlethelyiséggel, havi jövedelem 6000 lej. — Az Astoria háta megett eladó szépfekvést napos helyen 1 szobás, konyhás ház 150.000 lejért, azonnal beköltözhető. — Eladó egy központi fekvésű 3 szobás teljes komforttal bíró ház 500 ezer lejért és Regala ucca legszebb helyén nagy ház hely 170.000 lejért, hol 100.000 lej bankadósság átvethető. Ért.: Cal. Reg. Carol II. No. 13. alatt I. emelet 2. ajtó. d. u. 4-6-ig. (2718)

ELADÓ előkelő villamegyed elején délkeleti fekvésű, bekerített 720 nm. sarokparcella egészben, vagy részben. Str. Matei 5. sz. a. portánál. (4311)

ELADÓ nagyobb bérház központban, 8 szobával nettó jövedelemmel. Megkeresések „Sarokház” jellegre a kiadóba. (4312)

VILLATELEK 1000 nm. eladó Donát-uton. Érdeklődni Str. Negru Vodă 11., vagy 1555 Telefonon, Tamásnál. (4348)

ELADÓ Str. Moșilor mellett erős, magasság építmenyű házastelek 6x1 szoba, konyha, mellékhelyiségekkel, végső ára 320 ezer lej, 120 ezer lej elmaradhat 6 hónapig. Értekezni Gabányi, Str. Vrabilor 19., emelet, délután 4-6-ig. (4365)

GYÜMÖLCSÖS villatelek Grigorescu mellett (Tăitatura Turcului 2.) 663 nm. víz, villany, kamális, sürgősen eladó. Reisinger, Str. Avram Iancu 17. (4366)

ELADÓ ház: két szoba, konyha, élekkamra, villany, vízvezeték, kert, Str. Tache Ionescu 99. (4415)

DÉLIFEKVESÜ, szép 520 nm. termőgyümölcsfákkal parcella eladó. Ért.: Str. Fântânelei 42. (4388)

EGY szoba kőből építve és egy parcella eladó 50.000 lejért. Ért.: Str. Preotul Munteanu 11. (4397)

SAROKTELEK, bekerített Donát-ut 108. számmal szemben eladó. Nagy, Gazdák Bankja. P. Cuza Vodă 10. 9-1-ig. (4401)

ÁLLAST KERES

KATONAVISÉLT bőrkészítő segéd állást keres. Str. Nădăsele 39. (4329)

NÉMET egyetemi hallgató lakás és koszt ellenében ad hűségdiót és minden középiskolai tantárgyból, ugyszintén német nyelvből is. Cimeket „Német” jellegre a kiadóba kérek. (2713)

APOLÓNÓ beteg mellé ajánlkozók, vidékre is megy. Cal. Moșilor 29. (4336)

FOGTECHNIKUS, ki most szerelt le, szerény igényekkel állást keres. Cim a kiadóba. (4344)

INTELLIGENS leány román, francia, német nyelvtudással gyermekek mellé ajánlkozni. Cim a kiadóba. (4355)

OLCSÓN megyek mosni, vasalni és takarítani. Str. Martiri Belai 3. (4372)

BIZALMI állást vállalt komoly nő garancia pénz mellett. Ajánlatokat „október” jellegre a kiadóba kér. (4373)

MAGÁN apólonónok elmegne intelligens árvaleány. Cimeket „Margit” jellegre a kiadóba kérek. (4379)

5000 lej garanciával rendelkező leány bármilyen állást elvállal. Cimeket „Uri-leány II.” jellegre a kiadóba kérek. (4380)

ÁLLAST KAPHAT

NÉMET nevelőnő (tanítónő, vagy egyetemi hallgató) keresek elemista gyermekek mellé délutánra. Ajánlatokat kizárólag levélben: Grünwald, Str. Tebei 17. (4296)

KERESEK egyedülálló nőt, vagy árva-leányt, ki kás háztartásom vezetését vállalná, s ha arra érdemes, ugy családtagként lesz tekintve. Cim a kiadóba. (V4121)

KÉMÉNYSEPRŐ segédek azonnal felvesz Vanca Vasile, Bistrița, Str. Vasile Alexandri 5. (2717)

ÜGYES kifutóleányt fizetéssel azonnal felvesz „Ideal” kalapszalonn. Cal. Reg. Ferdinand 8. (2724)

VARRÓLEÁNYOKAT keres Kardosné, Str. Văii 3. (4266)

MOSÓNÓ keres Cristal fürdő. Strada Dubărilor 3. (4283)

MEGBIZHATÓ kifutófiut keresünk, le hetőleg biciklivel azonnalra. Mercantil, Str. Berde 2. (4331)

HÁZMESTERI állásra idősebb gyermektelen házaspár keresetlik lakás, világítás javadalmazással. Nyugdíjasok, vagy rokkantak előnyben részesülnek. Str. Ec. Varga 10. Vasuti pavilonokkal szemben. (4399)

KERESEK azonnalra vagy elsejére jó főző mindenest. „Pax” üzletben, Sora mellett. (4340)

CIPÉSZSEGEDET vegyes munkára állandóra felveszek. Str. Papiu Ilariu 12. Canan. (4232)

DAJKÁT keresünk. Lengyel szanatórium. (2730)

BORBÉLYSEGEDET azonnal belépésre keresek. Str. Mănăstur 36. (4341)

EGY tanuló, vagy kifutóleány felvétetik. Cal. Regele Ferdinand 19., az udvaron, ajtó 10. (4342)

KIFUTÓFIUT felvesz Mandelbaum szűcs. Cal. Regele Ferdinand 20. (4352)

JÓ családból való fiu tanulónak felvétetik. Rapid, írógépvállalat. Str. Regina Maria 33. (4358)

GÉPESZT Dieselmotor kezelésében jár-tast keresek malomhoz. Pálffy, Cal. Regele erdinand 70. (4369)

CIPÉSZMUNKÁS felvétetik. Str. N. Iorga 8. (4376)

BEJÁRÓNÓ egész napra felvétetik. Restaurant, Str. N. Iorga 5. (4377)

ÜGYES kéziléányokat, tanulóleányt, vagy fiut felveszek azonnal. Tessler női-szalonn. Str. Memorandului 10. (4381)

ÁLLANDÓ munkát kap tűzőnő és ragasztó. Ugyanott tekx munkást keresek. Str. Reg. Ferdinand 30. (4384)

ÜGYES kéziléány keresetetik azonnalra. Palais de Danse, Str. Masaryk 39. (2734)

ELSŐRENDÜ vevőkörrel rendelkező varroda pedáns munkasert keres vezetőnek. Cimeket „Vezető” jellegre. (4411)

ÜGYES kifutófiu azonnal felvétetik. Blait, P. Unirii 13. (4418)

TANULÓLEÁNYOK felvétetnek. Emma kalapszalonn, Str. Reg. Maria 13. (4409)

ÜGYES fiu tanulónak felvétetik. Weiner Str. Reg. Maria 32. (4417)

BEJÁRÓNÓT, parikett-takarításhoz ér-tőt azonnal felveszek. Str. Brătianu 45. Russuné. (4398)

BORBÉLYSEGEDET azonnal felveszek. Str. Cipariu 5. (4400)

CIPÉSZSEGEDET azonnali munkára felveszek. Str. Grigorescu 12. (4402)

RÖVIDÁRU szakmában önálló kszol-gálóleányt keresek azonnalra. Ért.: Salom Abby, Cal. Reg. Ferdinand 26. (4408)

MINDENES GYERMEKSZERETŐ zsi-dőleányt keres azonnalra Gottehrer, Str. Fr. David 10. (4407)

KÜLÖNFÉLEK

CFR Mandat de transport birtokosai előnyös feltételek mellett szerezhetik be fájukat Lázár fatermelő cégnél, Str. Gh. Barițiu 28-a. Rodna Vecse állomásról. (2641)

TYUKSZEMEIT biztos sikerrel kiké-zeli Oleinek orv. vizsg. lábápoló. Str. N. Iorga u. 19. rendel 3-6-ig. (4265)

ELFOGADUNK egy, vagy két családtag életgondozását és ellátását, belváros vagy közel, adóssággal terhelt ház ellenében. Levelet kérek a kiadóba „Az őszinte hit” jellegre. (4362)

PONGYOLÁT 60, ruhát 100 lejért var-rok. Cim a kiadóba. (4374)

NE DOBJA EL használt szövetterét, vagy bármilyen kötött árut. A „Mercur” kötőde (P. Carolina 5.) azt szakszerűen ki-javítja, vagy átalakítja. (4382)

TÁRSUL vönnék szabás-varrásban tö-kéletes varrónőt Csak elsőrendű írjon „Biztos megélhetés” jellegre e laphoz. (4410)

PRIMA tűzifa olcsón megrendelhető Primaria trafikban. (4390)

KOSZTHORDÁST női kabátért, mosást, surolást vállalkok. Cim a kiadóba. (4389)

OKTATÁS

EGYÉVES kereskedelmi tanfolyamra je-lentkezés, beiratkozás Cal. Reg. Carol II. 26. (2484)

OLCSÓN adok zongoraórákat kezdők-nek és haladóknak. Diplomás zenetanárnő, akadémiát végzett dr. Somogyiné, Cal. Reg. Ferdinand 77. földszint, jobbra. Ugyanott 3 szobás, összkomfortos lakás kiadó november 1-ére. (4243)

HARMONIKA és zongoratanítást uj-ból megkezdtem a legújabb módszerrel. Je-lentkezni bármily időben Balogh Ilu. Str. Brătianu 14. kapuval szemben. (4103)

GYAKORLATI módszerrel rövid idő alatt mérlegképes könyvelésre oktatja könyvszakértő. Cim: Cal. Moșilor 21. Apart. 2. (4327)

VÉGZETT kozmetikusnő szakszerű arc-ápolást jutányosan vállal. Kérésre házhoz is megyek. Cim a kiadóba. (4236)

SZABÁSZATI tanítás Gelteh Edit volt ipariskolai tanárnőnél. Str. Regalá 38. sz. (4337)

JUTÁNYOS árban, legújabb módszer-rel zongorázni tanít, kezdők részére, Str. Iuliu Maniu 34., hátsó az udvarban. (4363)

KIADÓ LAKÁS

SZOBA, előszoba, fürdőszoba garzonnak vagy párnak kiadó. Str. Corches 4. (4282)

MODERN 3 és 4 szobás, összkomfortos és egy garzonlakás november 1-re, eset-leg előbb is kiadó. Ért.: Str. I. G. Duca 3. Házfelügyelőnél. (4018)

NAGY szoba, konyha, speisz, mellék-helyiségekkel, vízkagylóval kiadó. Str. Cer-naui 21. (4375)

KIADÓ november 1-ére 3 szoba, kony-ha, fürdőszoba, komfortos modern új vil-la kerttel. Str. Gen. Grigorescu 27. (4050)

FÖLDSZINTEN világos szoba vízkagy-lóval irodának, vagy üzletnek kiadó. Str. Memorandului 9. (4192)

MODERN 1 szoba, konyha, elő- és für-dőszoba kiadó. Str. Catedralei 11. (4256)

GARZONLAKÁS: szoba, előszoba, für-dőszoba, tea-konyha, október 1-re kiadó. Str. Stroescu 20. (4277)

MODERN 2 szoba, hall, összkomfortos lakás október 1-re kiadó. Str. Stroescu 20. (4278)

AVRAM Iancu 6. földszinten 2 szoba, konyha október 1-re kiadó. Ért.: házfel-ügyelőnél. (4281)

EGY szobás, alkovos, komfortos, mo-dern lakás kiadó. Str. Ilie, Măcelar 20. (2721)

3 SZOBÁS komfortos modern villa kö-zeli (sétatér mellett) villasor elején novem-berre kiadó. Str. Fântânelei 7. (4291)

FÜTERNÉL 3 szobás szép komfortos sarok lakás kiadó. Háztulajdonos, Piața Unirii 12. (4292)

KIADÓ 4 szobás, összkomfortos lakás november 1-re. Str. Cantemir 17. (4333)

BORBÉLY és hőgyfűtőrendszernek alkal-mas üzlethelyiség kiadó havi 1400 lejért. Str. Gen. Grigorescu 57. Ért.: Kozák bór-üzletben, Cluj, P. M. Viteazul 15. (2728)

KÜLÖNBEJÁRATU, szép napos buto-rozott szoba mosdókagylóval kiadó. Str. N. Iorga 5. Em. (4316)

KÜLÖNBEJÁRATU fürdőszobás, buto-rozott szoba kiadó. P. Unirii 9. I. (4320)

HÁROMSZOBÁS komfortos, egyszobás komfortos lakások kiadók, esetleg azonnal-ra is. Érdeklődni: Dr. Bacso, Str. Iuliu Maniu 24. (4177)

KIADÓ Str. Lăilei 1 szoba, konyha, ital-mérésnél alkalmas üzlethelyiség lakással, Str. Amurg 36. alatt szoba, kamara. Ér-tekezni Str. Amurg 39. (4335)

EGY szoba, konyha, speisz kiadó. Strada Pop Cicio 17. (4349)

MAGÁNOS női lakás, fürdőszoba használatban kiadó. Özv. Béróné, Calea Moșilor 7. (4351)

KÜLÖNBEJÁRATU elegánsan buto-rozott szoba kiadó. Str. Tudor Vladimirescu 15. szám. (4354)

EGYEDÜL lakó fiatal nőnél urileány lakást kaphat. Cim a kiadóba. (4358)

SZOLID nő lakást kaphat. Str. Dragali-na 102. (4356)

KIADÓ előkelő villamegyedben Budai Deleanu 13., kertes sarokházban napos oldalon szép szoba, konyha, előszoba, für-dőszoba, speisz, pítvar, pince, padlás, fás-kamra, külön telek kertrésszel azonnalra, vagy október havitól egyezményolcsósz. Megtekinthető délutánoként 5 órától 8 óráig. Autóbuszmegálló az ucca elején. (4361)

CSINOSAN butorozott szoba teljes el-látással is, kiadó 2-3 személy részére. Str. Trăcătoara 1. (4360)

SZOBA, konyha, speisz és egy szoba kertes házban kiadó. Str. Uzina Electrică 13. Sporttelep mellett. (4359)

KÉT gimnázista leány teljes ellátást kap hat. Str. Iorga 21. (4387)

KÜLÖNBEJÁRATU szoba kiadó. Str. Elisabeta 30. (4393)

KÜLÖN telek, szoba, konyha, speisz, pin-ce, veranda vízzel, villanyval kiadó. Str. Maramures 16. (4392)

BUTOROZOTT szoba elő és fürdőszobá-val kiadó. Str. Petru Maior 6. II. em. (4412)

KIADÓ 3 üzlethelyiség, 3 szoba, kony-ha, speisz, fürdő, pincék, külön telek. Ugyanott egy régi ház eladó. Str. Miron Costin 22. Érd.: Str. Horea 45-a. (4395)

SZOBA, konyha, világos, napos kiadó. Str. Dragalina 106. (4403)

PARKETTES, szép uccai szoba, fürdő-szoba használatban kiadó. Telefon: 37-04. (4405)

MODERN villában 2 szoba, konyha 750 lejért kiadó. Str. Alverna 23. (4404)

LAKÁST KERES

KÉT-HÁROMSZOBÁS lakást keresek a belvárosban teljes komforttal november 1-ére. Ajánlatokat kérek a kiadóhivatalba „November 1-re” jellegre. (4096)

ORVOSTANHALLGATÓNÓ keres jó családnál butorozott szobát, fürdőszobá-val, esetleg teljes ellátással. Cim a kiadó-ban. (4245)

KERESEK november 1-ére 2 szobás kom-fortos lakást belvárosban, lehetőleg föld-szinten, kertes házban. Cim a kiadóban. (4339)

Hirek

NAPTÁR. 1939. Szeptember 21, Csütörtök. Róm. kat. és Prot.: Máté. Ort.: Sf. Ap. Codrat. Izr.: 8 Tisri.

VIDÉKI ELŐFIZETÉSI ÁRAINK:
Egész évre 550, fél évre 280, negyed évre 150, egy hónapra 50 lej.

JÓESTÉT!

MÜVELTSÉG

Tóbiás ur angolul tanul. Egy nap megkérdezi tőle a neje:

— Milyen idő van kint, Tóbiás?
— Husz fok Celsius.
— Ugyan Tóbiás, — mondja mérgesen az asszony — ne beszélj még itthon is angolul.

NÉGER SORS

Törzsfőnök: Hallottad, a misszionárius atya beszédét, hogy minden emberből por lesz?

Törzsfőnök felesége: Jaj Istenem, akkor belőlünk szápor lesz.

— Ügyeletes gyógyszerárak. Szeptember 16., szombaton reggeltől szeptember 23., szombaton reggelig a következő gyógyszerárak teljesítenek éjjeli szolgálatot. Dr. Hintz, Unirii-tér; Dr. Halász, Cuza Voda-tér; Flohr József, Regele Ferdinand-ut; Diana, Nic. Jorga-ucca.

— Kétfélmillió holland forint értékű drágakövet raboltak el egy holland ékszerüzletből. Amszterdamból jelent a Rador: Az elmúlt éjszaka több gonosztevőnek sikerült behatolnia az egyik nagy ékszerüzletbe, ahonnan 2 millió holland forint értékű briliánsokat és más ékköveket raboltak el. A rendőrség széleskörben bevezette a nyomozást a nagystílusú gonosztevők kézrekerítése érdekében.

— Átmenetileg ellanyhult a romániai gabonapiac. Bucurestiből jelenti a Rador: A romániai gabonapiac az árak átmeneti jelleggel ellanyhult. A bab és az árpa ára vagononként néhány ezer lejre esett. A keleti piacokra való szállításhoz a buza vagonjára 51.000 lej fizettek a tegnapi napon.

— Betegen, támasz nélkül, egyedül... Felhívtuk a napokban a jószívű és adakozó lelkű olvasóink figyelmét a súlyos betegen fekvő Boga Anna Nadasel-ucca 87. szám alatt lakó fodrászónő kétségbeesett helyzetére. Olvasótáborunk egyrésze — amint már nyugtáztuk is 250 lejre el is jutott — de tekintettel arra, hogy Boga Anna minden támogató, hozzátartozó nélkül súlyos betegen a legnagyobb nélkülözésekkel küzd, újlag felkérjük olvasóközösségünket, ne zárkózzanak el az adakozás elől s legyenek könyörületesek. De különösen felhívjuk a beteg fodrászónő szaktársnői figyelmét: legyenek társnőjük segítségére, adakozzanak az orvosi és a gyógyszer költségeire, hogy felgyógyulva, mielőbb elfoglalhassa közönség munkahelyét. Minden adományt szerkesztőségünk is szívesen továbbít a nagybeteg nő részére.

— A KERESKEDELMİ ÉS IPARVÁLLALATOK IRODÁIBAN A RENDES MUNKADİ NAPJA 8 ÓRA. A kolozsvári Munkakamara 7123—1939. szám alatt hirdetményt bocsájtott ki, amelyben az összes érdekelt tudomására hozza, hogy a kereskedelmi és iparvállalatok hivatali munkájának szabályozásáról, valamint az üzletek nyitására és zárására szóló törvény rendelkezései értelmében, amely törvény a Monitorul Oficial 178. számában az 1938. évi augusztus 4-én jelent meg, — a kereskedelmi és iparvállalatok irodáiban a rendes munkadï naponta 8 óra, vagy hetenként 48 óra. Ennek a rendelkezésnek a be nem tartása az említett törvényben foglalt büntető rendelkezések alkalmazását vonja maga után.

Szigoruan megbüntetik

az intézmények és iparvállalatok alkalmazottait, ha eladják gázárcsukkal

(BUCURESTI.) A légügyi és tengerészeti minisztérium jelentést kapott, hogy azoknak az állami és magánintézményeknek, továbbá iparvállalatoknak, amelyek a Monitorul Oficial 1939. évi január 30-án megjelent 24. számában a gázárcsukra vonatkozó törvény rendelkezései hatálya alá esnek, személyezte, felhasználva a mai helyzetet, gázárcsukat az igénylőknek magas áron eladják.

A tengerészeti és légügyi minisztérium felhívja az összes intézmények és vállalatok vezetőinek, továbbá a légvédelem igazgatóinak és főnökeinek figyelmét arra, hogy a gázárcsukokról szóló törvény 13—63. szakaszai értel-

mében személyükben felelősek a vezetésük alatt álló vállalat és intézmény légvédelmi berendezéseinek jókarban való tartásáért. A minisztérium egyidejűleg közzéteszi, hogy a légvédelmi szolgálat ellenőrei a vonatkozó törvény 10. szakasza értelmében megkezdtek az erre vonatkozó helyszíni ellenőrzést és a törvény 63. szakasza értelmében szigorú megtorló rendelkezéseket és büntetéseket alkalmaznak az olyan intézmények és iparvállalatok vezetői, valamint azok ellen is, akikről bebizonyítás nyert, hogy a gázárcsukokkal ilyen természetű visszaélést követtek el.

—o—

SELECT MOZGO!

Ma, szerdán ünnepélyes premier. Az őszi szezon megnyitása. Bemutatóra kerül

JOAN CRAWFORD

Hollywood legcsinosabb és legelegánsabb művésznőjének filmremek:

FEHÉR KARNEVAL

1940. legcsodálatosabb látványa. Tündéri rendezés, mozgalmas tartalma, eleganciája, jégverőinek nagyvágása minden eddigit felülmúl. Fősz.:

JAMES STUART

Zene. Tánc. Látványosság. Szépség.

Nagy előkészületek folynak a vasárnapi színháznyitásra

A múlt csütörtök óta szakadatlanul folynak a próbák a színházban az évadnyitó darabokból. Éjjel és nappal szakadatlanul dolgozik az együttes minden tagja, hogy vasárnapra tökéletesen készen álljon a megnyitó disz-előadás darabja. A

Déryné ifiasszony

Herczeg Ferenc egyik legbájosabb vígjátéka, amelynek elragadó meséje, remek szerepei, a magyar színjátszás kolozsvári hőskorát megjelentető képe valóban méltó bevezetése az új színházi évnak.

Az együttes Kádár Imre vezetésével készül a darabra, amelynek címszerepét Fényes Alice alakítja. A többi főbb szerep is a színház elsőrendű tagjainak kezében van.

Vasárnap a gyermekek számára is külön megnyitó előadást tart a színház, amikor legjobb színészeink, köztük Fényes Alice, Miklóssy Margit,

Czopán Flóri stb. lépnek fel a

Jancsi és Juliska

című zenés, énekes, táncos mesejáték keretében.

Természetesen az operettegyüttes is serényen készül az első bemutatókra. Ugyszólván teljesen készen áll már az

Iglói diákok

felújítása, amely Gróf László rendezésében egészen új formában kerül most műsorra. Az örök diákromantikának ez a kedves, hangulatos életképe bizonyára legkellemesebb emlékeket fogja feleleveníteni minden volt diák szívében.

Teljes lendülettel készül az operettegyüttes a

Zsimberi Zsombori szépasszony

bemutatójára is. Erdélyi Mihály nagyoperettje ma is szakadatlanul műsoron van Budapesten, ahol már régen túlhaladta a századik előadást.

Szombat estig lehet bérletet váltani a színházba

A színház lázas munkájának, kitünő együttesének, gazdag műsorának híre az idén is tömegesen vonzza a bérloket. Az izgatott világpolitikai légkör dacára, vagy éppen azért senkisésem nélkülözheti a legnemesebb, legváltozatosabb szórakozást, a színházat.

A színházi bérlet: kulturakötelesség, elsősorban önmagunk, másodsorban a színház iránt.

A bérleti árak oly alacsonyok, a részletfizetési kedvezmény oly előnyös, hogy a legszerényebb sorsu ember is poton pénzért kitünő ülőhelyekhez juthat. Szombat este zárják le a színház bérletét.

Megtartotta első ülését a mezőgazdasági mozgó-ítást ellenőrző bizottság

(BUCURESTI.) Cornateanu földművelésiügyi miniszter elnökletével tegnap megtartotta első ülését az a bizottság, amelyet tanácsadó jelleggel a mezőgazdasági mozgósításról szóló törvény gyakorlati végrehajtására alakítottak. Az ülésen elhatározták, hogy még a mai nap folyamán az összes vármegyei és központi mezőgazdasági bizottságokat és intézményeket értesítik, hogy a mezőgazdasági munkálatok végrehajtására fokozott gondot fordítsanak és ellenőrzik és irányítsák a tengeri, a burgo-nya és cukorrépa betakarítását, valamint a szüretet is. Elhatározták azt is, hogy megteszik a sürgős intézkedéseket a megfelelő vetésterületnek őszi búzával és árpával való bevetésére, végül pedig megvitatták a rekvizitációk és a helyben való mozgósítás kérdését.

Új külkereskedelmi rendszert léptettek életbe Romániában

(BUCURESTI.) A Rador jelentése szerint a román kormány új külkereskedelmi rendszer bevezetését határozta el, amely szabályozni fogja a külföldre történő szállítást. Az eddig érvényben volt kliring megállapodásokat felülvizsgálat alá veszik, a kompenzációs rendszert teljesen megszüntetik, az árubehozatli alakításokat leegyszerűsítik és megkönnyébbítik a külföldi devizákra pedig egységes árfolyamot léptetnek életbe.

— A KATONAI SZOLGÁLTATÁK BEHÍVOTT MAGÁNISZTIVISELŐK TELJES FIZETÉSÜKRE TARTHATNAK IGÉNYT. Bucurestiből jelenti a Rador: Az illetékes hatóságok intézkedései értelmében a magánisztviselőknek katonai szolgálati idejük egész tartama alatt teljes fizetésre van jogigényük.

Román és magyarnyelvű híradást rendszeresített a német rádió

(BUCURESTI.) (Rador.) A fővárosi német követség a következőket közli: A német rádiótársaság rendszeresítette a román nyelvű hírszolgálatot. A breszlai német rádió 316.95 hullámhosszon, a bécsi leadó pedig 507 hullámhosszon minden este romániai időszámítás szerint 18 óra 30 perckor, 20 óra 30 perckor és 23 óra 40 perckor ad román nyelvű híradást. Ugyanezek az állomások folytatólag magyarnyelvű híradást adnak.

Amerikai izü hajórablási akadályozott meg a constantai rendőrség

(CONSTANTA.) Florian neves román festőnek a constantai kikötőben lévő yachtja ellen amerikai izü támadást kíséreltek meg. Maga a festő a yacht-on lakik. Néhány nappal ezelőtt szakácsnője megjelent a rendőrségen és bejelentette, hogy négy fiatalember nagyszögű pénzt ajánlott fel neki arra az esetre, ha éjnek idején, amikor a festőművész alszik, felveszi őket a hajó fedélzetére. A fiatalember elmondották azt is, hogy kloroformmal el akarják altatni a festőművészt, majd az elalélt embert letennék a yacht-ról, ők pedig a hajóval melegebb éghajlatu országba mennének. A feljelentés alapján a kikötői rendőrség két tisztje letartóztatta a három kalandos fiatalembert éppen abban a pillanatban, amikor tervüket végre akrták hajtani. Haga Durian, Karakin és Bulman Ioan fiatalembereket a helyszínen nyomban letartóztatták az elmenekült Cristus Stefan pedig másnap fogta el a kikötői rendőrség.

Mozi

ROYAL MOZGO: Chaplin felesége, Paulette Goddard, Douglas Fairbanks jr., Janet Gaynor. 3 világsztár világfilmje: *Fiatalság*. Minden fiatal és öreg nézze meg, amelyben fontos utmutatást talál a mai helyzet nehéz problémáihoz.

CAPITOL MOZGO: Az új szezon legnagyobb premijere: A bánatos ucca. Hugó Bettauer remekműve filmen. Fősz.: Dita Parlo, Inkijinnoff és Albert Preajan.

RIO MOZGO: Ma 3, 6 és 9-kor. Két világsztár: I. *Fényes voltam*. (En és Te). Társadalmi dráma. Az évad szenzációja. Fősz.: George Raft és Sylvia Sydney. II. *Honfoglalók*. Monumentális rendezésű Wild-West film. Nagyon mint a Bengali. Fősz.: Joel Mc. Crea és Frances Dee. III. *Hiradó*. Köv. műsorunk: *Tura, a dzsungel királynője*. Színes film. Fősz.: Dorothy Lamour. II. A titokzatos 24-es kém. Fősz.: Herbert Marshall.

SELECT MOZGO: Fehér karnevál. (Jég-ünnepély) 1940. legcsodálatosabb látványa ez a film, melynek eleganciája és fénye minden eddigit felülmúl. Főszerepben: Joan Crawford és James Stuart.

URANIA MOZGO: Szennzációs dupla műsor. I. *Munkanélküliség*. A három Ritz-fővér szennzációs vígjátéka. II. *Büntetés a Ringen*. Kalandfilm. Fősz.: Péter Lorre.

THALIA MOZGO: Ma és mindennap. Minden idők leghatalmasabb dzsungel világsztárja: Az ésszerűk hősei. Mindkét rész egyszerre egy helyért. Előadások ma és mindennap: 3, 6 és 9 órakor.

A THALIA MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Szeptember 24. vasárnap d. u. 3: Jancsi és Juliska (Gyermekek előadás zenével, táncokkal és dalokkal. Jancsi: Fényes Alice, a többi főszerepekben: Beness, Czopán, Miklóssy, Faludi, Deésy, stb. Nagyon olcsó matiné helyárakkal.)

Délután 6: *Gyimesi vadkirály*. Este 9: *Déryné ifiasszony* (Herczeg Ferenc vígjátéka. Ünnepi megnyitó előadás. Rendező: Kádár Imre. Fősz.: Fényes Alice, Paál Magda, Havadi Nagy Ilonka, Miklóssy, Czopán, Rajnai Elli, Kovács György, Nagy István, Réthelyi Csóka, Deésy, Szabados, Lantos, Bodó, Dancsó, Csengeri Lajos, Solymossy, stb. Az énekkart Stefanidesz vezényli. Premier bérlet 1. szám.)

Hétfé 9: *Déryné ifiasszony* (Rendes bérlet 1. szám.)

Kedd 9: *Déryné ifiasszony* (Irodalmi bérlet 1. szám.)

LEGUJABB

Snyatinban román-orosz katonai bizottság szögezte le a két ország egymáshoz való semleges viszonyát

(SNYATIN.) Rador.) Az előrenyomuló orosz csapatok kérésére a snyatini határ román katonai bizottság jelent meg. A bizottságot orosz tiszti küldöttség fogadta. Az orosz delegáció vezetője kijelentette, hogy kormánya nevében üdvözlét tolmácsolja a román hadseregnek és közli, hogy Romániával szemben változatlanul a semlegesség álláspontján áll. Feleletül a román tisztiküldöttség vezetője közölte a következő legfelsőbb utasítást: „Az orosz csapatokkal szemben tartson fenn a román hadsereg barátságos magatartást, tekintettel arra, hogy Románia változatlanul a semlegesség álláspontját tette magáévá.

(MOSZKVA.) (Rador.) Az orosz főhadiszállás jelentése szerint az északon előrenyomuló orosz csapatok elfoglalták két órai küzdelem után Vilna városát. Délebbre további előrehaladást tetek Bialistok irányában és ott megszállták Brestoviczka községet. A Dél-ukrajnában előrenyomuló csapatok a következő városokat szállották meg: Vladimir Volinszk, Sokal, Brodi, Rohatin és behatoltak Lemberg külvárosába.

(CERNAUTI.) (Rador.) Tegnap ismét nagyszámban érkeztek lengyel menekültek román területre, akik valamennyien Kuti határállomáson jöttek át. Ez volt az az egyetlen hely, ami tegnap délután még nyitva maradt a menekülők számára. Cernautiból hosszú sorokban menekülnek a menekültek a román kormány által kijelölt menedékhelyek felé.

Délután sok megrongált repülőgép is szállott le, amelyeket lefoglaltak és pilótáikat internálták. A román kormány rendeletet bocsájtott ki, amelyben megtiltja, hogy Románia lakossága a lengyel menekültektől vásárlásokat eszközöljön. Több közegészségügyi intézkedést is foganatosítottak.

VARSO TOVÁBBRA IS VÉDI MAGÁT

(VARSO.) (Rador.) A Havas távirati iroda közli, hogy Skarzynski, Varsó főpolgármestere megcáfolta azt a híradást, amely szerint Varsó védőrsége parlamentáireket küldött volna az osztrómó német hadsereg vezetéséhez. Mindössze annyi történt — hangzik a cáfolat — hogy a Varsóba szorult külföldi diplomaták megkérték a lengyel hadsereg vezetését, adjon melléjük tiszteket, akiknek segítségével elérhessék a német arcvonalat, hogy azon keresztül távozhassanak. Varsó továbbra is védeni fogja magát.

(PÁRIS.) (Dunaposta.) Francia politikai és diplomáciai körökben élénk érdeklődéssel kísérik a szovjet unió katonai és külpolitikai tevékenységét és különösen arra kíváncsiak, hogy az orosz csapatok lengyelországi bevonulása mögött tulajdonképpen milyen rejtett célok húzódnak meg. Francia körök felfogása szerint valószínűnek látszik, hogy Lengyelország újabb felosztást lesz kénytelen elszenvedni és a német és orosz kormány kis kiterjedésű ütköző államot kíván belőle létesíteni. Közelfekvőnek látszik az a feltevés is, hogy Oroszország az osztozkodás során megkapná Lettországot és Esztországot is, míg Litvánia továbbra is független és önálló állam maradna, amelynek területe Vilnával és környékével gyarapodnék. Természetesen ezek még csak feltevések és kombinációk. Valószínű azonban, hogy Oroszország a lengyel-ukrajnai és fehér-oroszok által lakott területeken kívül a felsorolt területeket kapná viszonzásul azért, hogy Németország

mellett avatkozott be a lengyel-német háborúba.

HITLER TOVÁBB HARCOL

(LONDON.) (Dunaposta.) Angol hivatalos felfogás szerint Hitler vezér és kancellár Danzigban elmondott beszédében nem hogy nem tett békeajánlatot, ellenkezőleg, nyíltan bejelentette, hogy a háborút a legnagyobb elszántsággal tovább folytatja és bejelentette azt is, hogy a kelet-európai kérdéseket a nyugati hatalmak nélkül és az ő véleményüknek, vagy álláspontjuknak a mellőzésével kívánja megoldani.

ANGOL-FRANCIA TILTAKOZÁS MOSZKVA-BAN

(BRÜSSZEL.) (Dunaposta.) A belga hivatalos távirati iroda jelentése szerint Anglia és Franciaország utasította moszkvai nagyköveteit, hogy nyújtsanak át az orosz külügyminisztériumnak tiltakozó jegyzéket a szovjet unió csapatainak Lengyelországba való bevonulása miatt.

NEM IRÁNYUL LITVÁNIA ELLEN

(KOVNO.) (Dunaposta.) Pezniakov, a szovjet litvániai követe kedden délután fél 2 órakor megjelent a litván külügyminisztériumban, ahol hosszas tárgyalást folytatott le. A litván lapok híradása szerint az orosz követ biztosította Litvániát, hogy a szovjet csapatok lengyelországi bevonulása és előnyomulása semmiféle tekintetben nem irányul Litvánia ellen.

ÖTHATALMI ÉRTEKEZLETET JAVASOL A SZOVJET

(RIGA.) (Dunaposta.) Jól értesült lett forrásból azt jelentik, hogy Szovjetország a maga részéről a nemzetközi helyzet tisztázása és a további bonyodalmak elkerülése érdekében öthatalmi konferencia összehívását javasolja. Ezen az értekezleten Franciaország, Anglia, Olaszország, Németország és Oroszország vennének részt és ezen a tanácskozáson állapotodnának meg az összes európai, de elsősorban a kelet-európai kérdések megoldása és rendezése tekintetében. Molotov külügyi népbiztos és Vorosilov marsall, a szovjet haderők legfőbb parancsnoka részéről indult ki az öthatalmi értekezlet összehívásának a gondolata. Sztalin azonban még nem döntött ebben a kérdésben. De bizonyosra vehető, hogy a maga részéről is célszerűnek tartja olyan nemzetközi értekezlet összehívását, amelynek határozatai véget vetnének a nemzetközi viszálynak és a béke lehetőségeit teremtenék meg.

RÖVID TÁVIRATI HIREK

(LONDON.) (Rador.) Az angol fővárosba érkező jelentések szerint a Földközi tengeren a hajóforgalom minden félelem és csökkenés nélkül bonyolódik le.

(PÁRIS.) (Rador.) A Havas távirati ügynökség jelentése szerint a francia tengeri erő szoros összeköttetésben együttműködik az angol hajóhaddal a német tengeralattjárók támadásainak visszaverésére. Eddig 4, vagy 5 német tengeralattjárót semmisített meg a francia hadihajók. A francia megállapítás szerint tehát a tengeralattjáró harc Németországgal kedvező előjelek között folyik. Franciaország és Anglia elhatározták, hogy tartalék tengeri flottát létesítenek, amelynek az lesz a kizárólagos feladata, hogy a német tengeralattjárók tevékenységét megbénítsa. Ez a tartalékflotta könnyű hajókból és felfegyverzett halászhajókból alakul meg, ezeket a hajókat kis méretük miatt és különleges alakjuk következtében a tengeralattjárók csak

nehezen vennék észre és még nehezebb volna észlelni ezeket torpedó lövéssel való eltalálása.

(ROMA.) (Rador.) Mussolini kedden kihallgatáson fogadta Enrico Caviglia marsallt, aki látogatást tett a nyugati fronton és kívül különböző katonai természetű kérdéseket tárgyalt le. Utána Huzzoni tábornokot, az albániai olasz haderő parancsnokát fogadta kihallgatáson a Duce.

(HÁGA.) (Rador.) Vilma királynő beszédet mondott, amelyben hangsúlyozta, hogy csak olyan természetű katonai intézkedéseket foganatosítottak, amelyek Hollandia szigorú semlegességének megőrzésére szűk esések. Intézkedés történt az ország gazdasági érdekeinek és élelmezésének megfelelő biztosítására is.

(ROMA.) (Rador.) Az olasz lapok Budapestről érkezett jelentése szerint a szovjet előcsapatainak gépesített és harcikosikkal felszerelt egységei a magyar határra érkeztek.

(BERLIN.) (Dunaposta.) Rigai jelentés szerint Prystor volt lengyel miniszterelnök Vilnában agyonlőtte magát. Prystor az elhunyt Pilsudszky marsall bizalmas munkatársa volt és az utóbbi években a legélesebb ellentétben állott Moscicki köztársasági elnökkel és politikájával.

(PÁRIS.) (Rador.) Daladier miniszterelnök tegnap hosszas tárgyalást folytatott le Guy la Chambero légügyi miniszterrel.

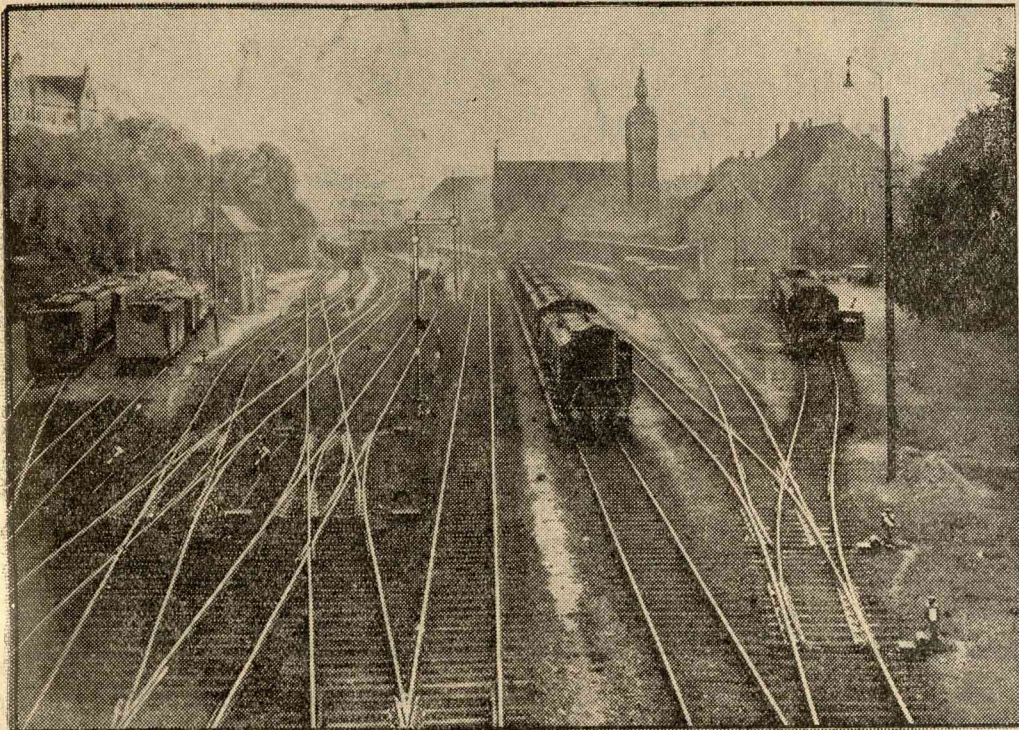
— FELHÍVÁS A KOLOZSVÁRON LAKÓ ROMÁN FÉRFIAKHOZ! A kolozsvári rendőrkvesztura ma délelőtti hirdetőményt adott ki, amelynek értelmében közhírré teszi, hogy szeptember 20-án, szerdán délután 6 órakor a városháza nagytermében megtartandó értekezletre meghívják mindazokat a román férfiakat, akik betöltötték 50-ik életévüket, továbbá mindazokat a román származású férfiakat, akik 35—50 év között vannak és akiket ideiglenesen szabadságoltak. Nem kell megjelenniük azoknak a különleges katonai kiképzésben részesült férfiaknak, akik 35—50 évesek, a helyben mozgósítottaknak, akik a különböző intézményeknél és vállalatoknál teljesítenek szolgálatot. A városházán meg tartandó értekezleten nagyfontosságú közérdekű kérdést fognak megtárgyalni.

— Meghalt az amerikai acélkirály. Newyorkból jelenti a Rador: Charles Schwab, az amerikai acélkirály és a Bethlehem Steel acélipari részvénytársaság elnöke 71 éves korában meghalt. Schwab, aki egyszerű postakocsi volt fiatalkorában, bámulatos karriert futott be. Vezérigazgatója lett az amerikai acél-koncernnek, amelyet tudvalevőleg Andrew Carnegie alapított. Vagyona megközelítette a félmilliárd dollárt.

— Rendes keretek között működik a romániai posta. (Bucuresti.) A posta vezérigazgatósága értesíti az egész ország közönségét, hogy a postai szolgálat minden ágban tovább is rendben folyik és ebben semmiféle megszorítást nem léptettek életbe. Ugyancsak semmiféle megszorítás nincs azokkal az államokkal szemben, amelyek ilyen intézkedéseket nem jelentettek be Romániának. A vezérigazgatóság a fentiek alapján kéri a közönséget, hogy ne adjon hitelt semmiféle olyan külföldi rádióhíreknek, amelyek Románia postai szolgálatáról közölnek valótlan dolgokat. Ha valami változás állana be a postai szolgálat zavartalanosságában, azt a bucarestii rádió és a belföldi lapok útján idejében közölni fogja a vezérigazgatóság.

— MAGYARORSZÁGI GÉPKOCSIK KÜLÖN ENGEDÉLY NÉLKÜL NEM HAGYHATJÁK EL AZ ORSZÁG TERÜLETÉT. Budapesti jelenti a Dunaposta: A belügyminisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében magyarországi gépkocsik, személyautók, sem pedig tehergépkocsik nem hagyhatják el az ország területét különleges engedély nélkül. A magyarországi gépkocsik a külön engedély nélkül még akkor sem mehetnek külföldre, ha egyébként rendelkeznek a nemzetközi forgalmi, rendészeti és vámhatósági engedéllyel.

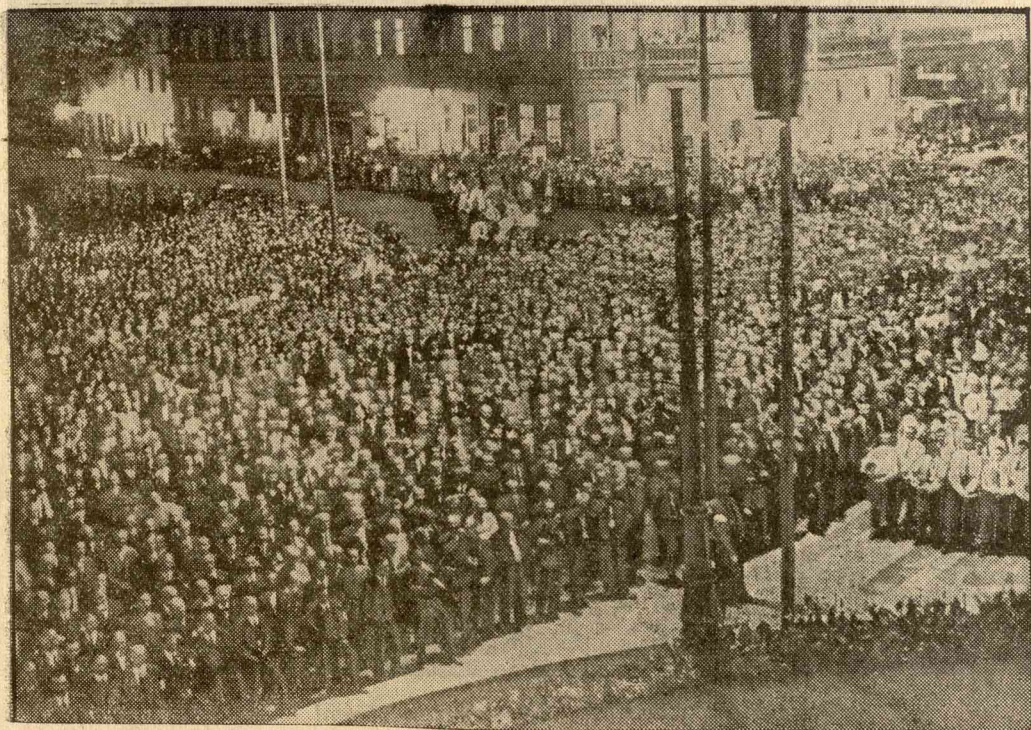
Csütörtöki képes világhíradó

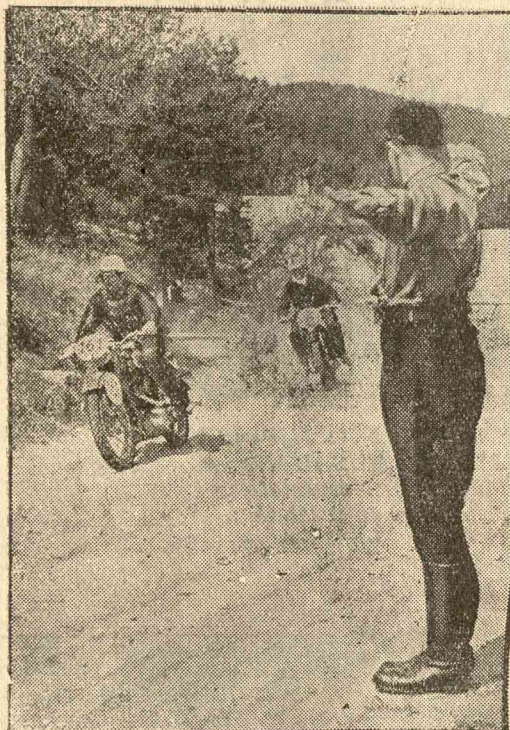
A NÉMET DANZIG. Képünkön Danzig pályaudvarát mutatjuk be, amely az anyaországhoz csatolása következtében most újra nagyjelentőségű forgalom lebonyolítója lett.

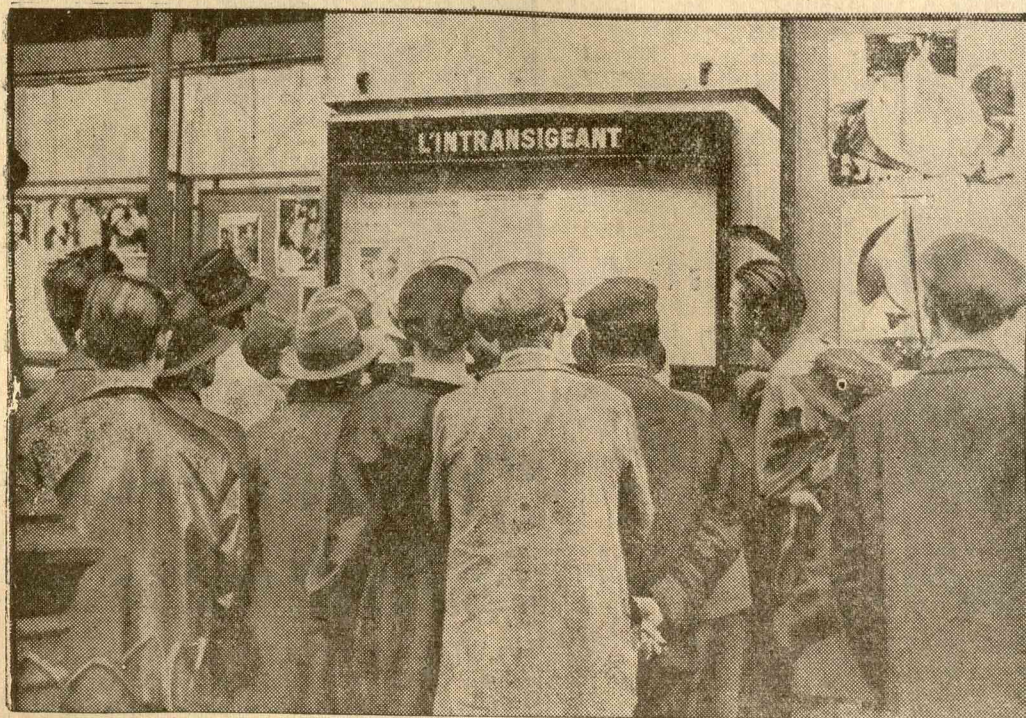
ÖT HALÁLOS ÁLDOZATA VOLT A COVENTRY-I BOMBAMERÉNYLETNEK. Coventryben az ir terroristák bombamerényletet követtek el egy bérházban és a felrobbant szilánkok öt embert sebeztek halálra.

NÉPGYÜLÉS POZSONYBAN. Harmincezer ember előtt jelentette be Mach Sándor, szlovák propagandafőnök, hogy az ifju szlovák köztársaság katonái együttthaladnak a német hadsereggel.

A nagy hatnapos motorkerékpárverseny résztvevői Salzburgban.

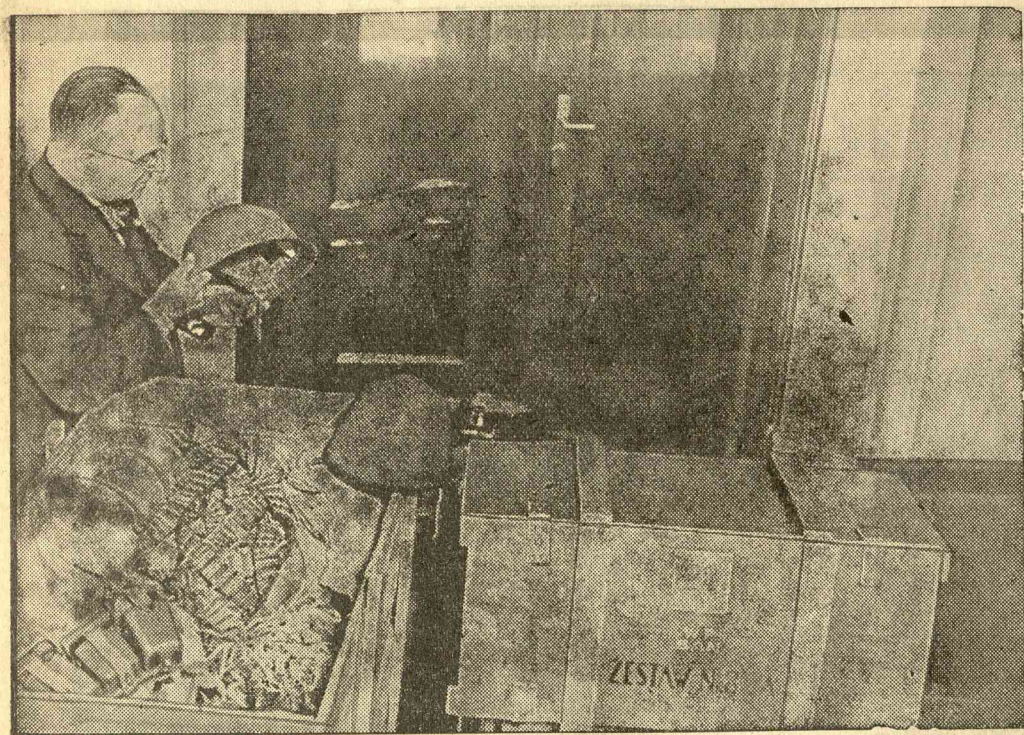
LÁZAS TEVÉKENYSÉG PÁRISBAN. Páris uccáin a tömegek mindenütt izgalommal lesik az ujságok híradásait és plakátait.

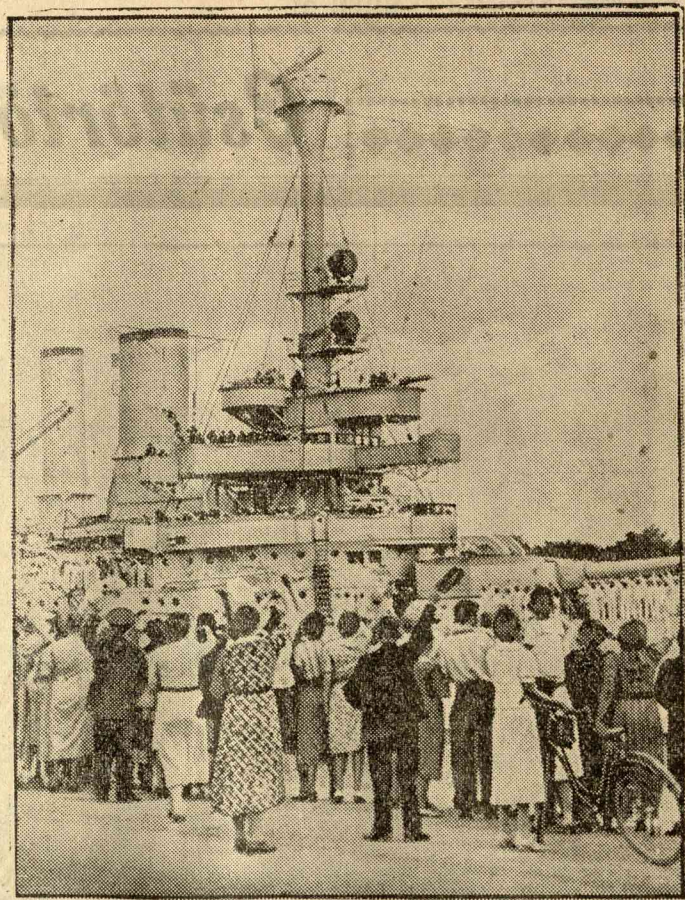
UMBERTO trónörökös, az olasz haderők második csoportjának főparancsnoka lett.

GRAZIANI marsall, akit a Duce az olasz haderők egyik részének főparancsnokává nevezett ki.

A danzigi német vámhatóságok csempészett fegyvereket foglalnak le.

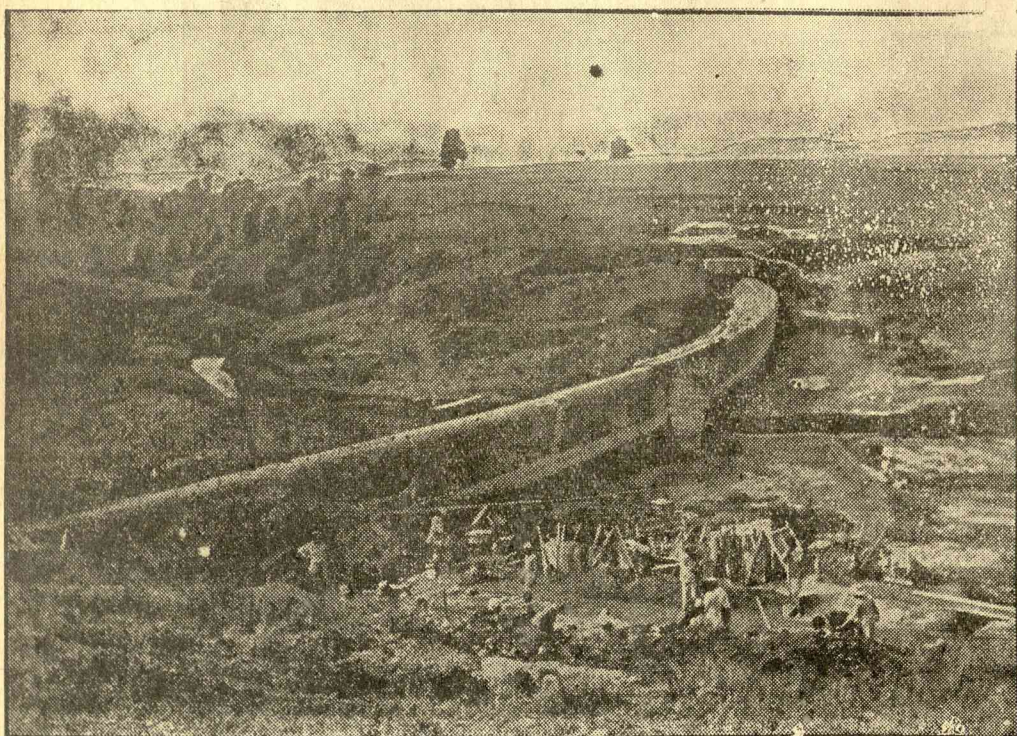
A SLESWIG HOLSTEIN ISKOLAHAJÓ DANZIGBAN. A Sleswig Holstein iskolahajó volt az első, amely a felszabadított Danzig kikötőjébe bevonult. A lakosság nagy örömmel fogadja a hajót.

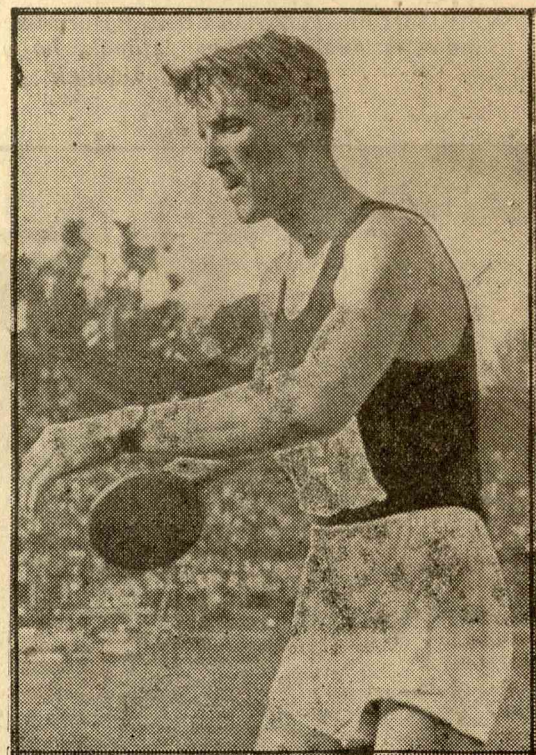
A WIENI FŐISKOLAI OLIMPIÁSZ GYŐZTESE AZ ÖT TUSÁBAN. A német Fritz Müller, aki csúcsteljesítményt nyújtott az öt tusában.

MOSZKVA LÁTKÉPE. Háttérben a Kreml.

Lázasan folyik a Duce parancsára az építkezés Abesszinia egész területén.

A WIENI DIÁKOLIMPIÁSZ. Oberweger olasz főiskolai hallgató 48.21 méteres dobásával nyerte meg a diszkoszvetés ifjúsági világ bajnokságát.